

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KRARUP INTRO

Ved StenK

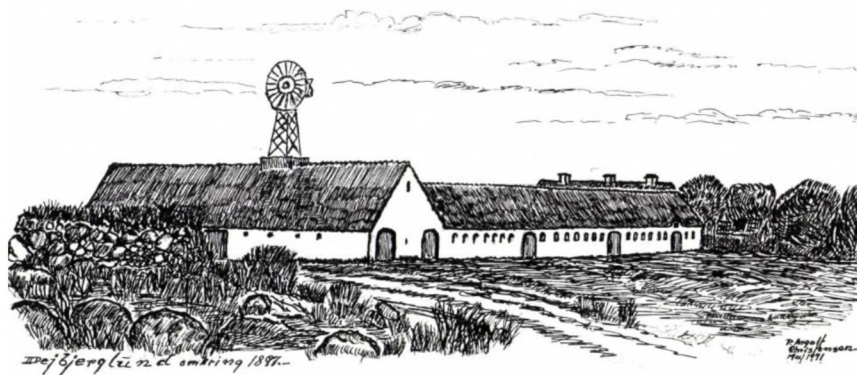

Debjerglund

SLÆGTSHISTORISK FORLAG

KRARUP INTRO

Ved StenK

Dejbjerglund

SLÆGTHISTORISK FORLAG

KRARUP INTRO

KRARUP INTRO

Ved StenK

Forsidebillede: Dejbjerglund omkring 1897. Gården brændte 1920-21; hovedbygningen blev reddet. Den er i dag præstegård i Dejbjerg. Tegnet af arkitekt P. Ingolf Christensen, Skjern

Udgivet af Slægtshistorisk Forlag

Ekspedition: Slægtshistorisk Forlag

Slotsgyden 14, 3670 Veksø

Tlf: 20218442

E-post: skrarup@post10.tele.dk

Tryk: Green Graphic

Industrivej 3, 7430 Ikast

ISBN: 978-87-997820-5-5

Forord

Med denne lille publikation introduceres det arbejde, der i årenes løb er gjort for at gøre rede for relationerne mellem medlemmerne af den Krarup-slægt, der nedstammer fra Christian Krarup og Constance Bygum, der 1724–68 ejede gården Debjerglund i Vestjylland.

I 1995 blev 7. udgave af en efterslægtstavle udgivet i bogform, og den er netop blev digitaliseret af øjenlæge Jens Christian Krarup og udgivet i Slægtsforskerne Bibliotek (bibliotek.dis-danmark.dk).

Publikationen omfatter

- I en række kapitler, mærket ”intro” orienteres der om de foreliggende studier og introduceres en metode til at skabe overblik mellem generationerne med henblik på at kunne erindre sin egen relative placering.
- Under den fælles betegnelse ”note” publiceres dernæst nogle overvejelser om Debjerglund-slægtens oprindelse.
- Endelig indledes der under betegnelsen ”bio plus et nummer” nogle biografier af Krarup’er, der er mindre offentlig kendt, men som fortjener at erindres, alt til supplement af dem, der er nævnt i Dansk Biografisk Leksikon.

Veksø, i juli 2021

Sten Krarup

Indholdsfortegnelse

Betegnelse	Titel	Sidetæl
Intro-1	Indledning	7-10
Intro-2	Stamtavler og meddelelser om familien Krarup	11-15
Intro-3	En metode til overblik	16-20
Intro-31	Krarup-index	21-22
Intro-32	FC-Den fynske Troensegren	23
Intro-33	FCE-Den fynske oberstlinje	24
Intro-34	CK-Ældre Vejrum Haraldslundgrenen	25
Intro-35	CKR-Grønneruplinjen (foreløbig)	26
Intro-4	Lidt om de første generationer	27-37
Note-0	Oversigt	38-39
Note-1	Hvem var forældre til Christian Krarup, Debjerglund	40-47
Note-2	Kornskriver Christen Lauridsen Krarup	48-53
Note-3	Testamentesagen	54-57
Note-4	Ølgod sogn med Skærbæk Mølle	58-61
Note-5	Christen Laursen og adelsslægten Juel	62-64
Note-6	Lars i Krarups nærmeste efterkommere	65-67
	Krarup'er i Dansk Biografisk Leksikon	68-69
Bio-01	Ove Christian Krarup [132262]	70-71

1. Kapitel

Indledning

Navnet Krarup

Min far, Vilhelm Krarup, var 1970 – 74 præst i Vester Aaby – Aastrup på Sydfyn. Af og til vikarierede han for præsten i nabosognet Brahetrolleborg – Krarup, og han syntes, det var ganske morsomt, når der i prædikantlisten stod: ”Krarup Kirke: Krarup”.

Krarup er jo oprindeligt et stednavn, men kun på Sydfyn er det tillige sognets navn, i øvrigt det eneste Krarup-stednavn på øerne. Alle øvrige Krarup-stednavne findes i Jylland.

Den slægt, jeg tilhører, har således navn efter en samling gårde i Tistrup sogn vest for Varde, hvor bonden Lars fra Krarup virkede i begyndelsen af 1600-tallet. Det er angiveligt et af hans oldebørn, Christian Krarup til Dejbjerglund, der blev stamfader til vor slægt, *Dejbjerglund-slægten*.

En anden slægt er *Møborg-slægten*, som stammer fra en samling gårde i Møborg sogn, Skodborg herred, mellem Struer og Nissum Fjord. Stamfaderen hed Erich Nielsen Krarup i gården Øster Krarup. En efterkommer herfra, Kristen Krarup, f. 1894, præst i Tveje Merløse, udgav i 1935, en efterslægtstavle for Møborg-slægten¹.

Det er mig ikke bekendt, om der er flere Krarup-slægter andetsteds fra, hvor der er en lokalitet med vort navn, f.eks fra Hem sogn ved Skive, fra Nødager sogn på Djursland, fra Sporup sogn, syd for Skanderborg eller fra Hvidbjærg sogn ved Skive, ligesom jeg heller ikke ved, om der nogen, der nedstammer fra sydfynske Krarup.

¹ Kr. Krarup: Bidrag til Efterslægtstavle for Erich Nielsen Krarup, Øster Krarup, Møborg. Kbh. 1935.

Publikationens formål

Næst at orientere om den virksomhed, der hidtil er sket til beskrivelse af Krarup-slægten fra Dejbjerglund - herunder min rolle i den forbindelse – er det publikationens formål at beskrive en metodik til identifikation af de yngre slægtsmedlemmers afstamning og placering i den samlede Dejbjerglund-efterslægtstavle og dermed forhåbentlig inspirere til udarbejdelse af nye efterslægtstavler slægtslinje efter slægtslinje.

Det forekommer mig nemlig ikke længere muligt centralt at indsamle så mange oplysninger, at en person kan magte centralt at ajourføre en oversigt over nytilkomne slægtsmedlemmer.

Gennemgangen af det hidtidige arbejde findes i 2. kapitel, og beskrivelse af metodik til identifikation af den enkeltes plads i hierarkiet sker i kapitel 3.

Dejbjerglund-slægten og min rolle.

Min oldefar, Albrecht Thaer Krarup, var landmand, men døde af tuberkulose kun 38 år gammel, tre uger efter at han med kone og to drenge var flyttet fra Fogedgården i Arden til København. Her begyndte min oldemor at drive pensionat, og det var formentlig derfor, at familien var flyttet, men en anden grund var nok, at oldemor i hovedstaden var omgivet af en udstrakt kreds af Krarup'er, der var parat til at hjælpe den unge enke. Min bedstefar, Alfred, der blev historiker, voksede således op i Krarup-kredsen i København. Han har i "Meddelelser om Familien Krarup" skrevet om efterkommerne fra sin farfars landbrugsinstitut på Haraldslund ved Aarhus.

Interessen for slægten er derefter gået i arv, og min far Vilhelm (Bim) har som dreng kendt mange af slægtningene i hovedstadsområdet. Også min mor, Bodil Marie Langballe, var meget slægtsbevidst og vidende om sine forfædre. Mine forældre besluttede således som gave til min konfirmation at tegne og skrive en cirkulært opstillet tavle over mine aner.

Således blev min interesse for slægtshistorie tidligt vakt, men da den fædrene slægt var studeret grundigt, så tog jeg først fat på min mormors mors næsten ukendte familie.

Engang i 1980'erne blev jeg imidlertid ringet op af Preben Juhl Krarup, sagfører i Maribo, der spurgte, om jeg ville overtage de Krarup-papirer, som han flere år tidligere havde overtaget fra Hans Helmuth Krarup i Odense. Dermed begyndte et nyt kapitel i mit slægtshistoriske virke.

Jeg takkede ja, og Lis og jeg besøgte Preben og hans kone i Maribo, hvor vi fik en fornem frokost og overtog Krarup-papirerne. De omfattede dels et eksemplar af alle udgivne stamtavler, de siden 1915 udsendte meddelelser og kopi af Preben Krarups slægts-korrespondance

Krarup-papirernes skæbne

Det er min fornemmelse, at papirerne i en periode havde beroet hos cand. mag. i historie Mourits Nicolaj Krarup, søn af præsten Ole Valdemar i Ikast. Nicolaj havde i sin ungdom udgivet et par afhandlinger om Danmarks historie i 1800-tallet, men var formentlig blevet offer for en depression og havde tilbragt flere år på et sygehjem i Gjern. Her besøgte jeg ham et par gange – efter opfordring – og mødte dér genealogen, Tystrup-præsten Christian Krarups ældste datter, Ellen, og hendes mand, Jens Berg. Nicolaj var ivrig for at få udgivet en ny udgave af stamtavlen og ville gerne have den finansieret af Sagfører af Præstø, Henry Johannes Krarups legat til uddannelse af unge efterkommere fra Haraldslund. Her havde jeg i 1984 afløst min far som medlem af legatbestyrelsen. Jeg drøftede sagen med bestyrelsens daværende formand (Erling Krarup), men vi var enige om, at bidrag til stamtavlen ikke var mulig i henhold til legatets fundats. Formand er p.t. Erlings søn, Jesper Krarup, revisor i Virum.

Lis og jeg inviterede genealogen Christian Krarups søn, Jacob Edvard Krarup, dennes søster Emilie og hendes mand, professor, dr. agro. Jørgen Kjeld Rasmussen, til frokost her i Veksø og tilbød et samarbejde om udgivelse af 7. udgave, men som det fremgår af udgivelsen i 1995 blev mit tilbud ikke modtaget. Imidlertid lå jeg stadig inde med de nævnte Krarup-papirer, men syntes i 2016 - hvor jeg gik i mit 83. år – at det ville være passende at finde en anden anbringelse.

I de år, hvor jeg havde jævnlig havde kontakt med Nicolaj, bad han mig drage omsorg for deponering af papirerne. Jeg fik da et mundtlig tilsagn fra Frederiksberg Bibliotek, der dengang havde en meget stor genealogisk samling, om at biblioteket ville overtage papirerne, men jeg har ikke siden fulgt sagen op. Frederiksberg Biblioteks samling er 2020 ved at overgå til ”slægtsforskernes bibliotek”. (WWW.bibliotek.dis-danmark.dk) i Albertslund

Papirerne til Jens Christian Krarup

Lykkeligvis blev jeg i begyndelsen af 2016 ringet op af øjenlæge Jens Christian Krarup, Kolding, der var meget interesseret i Dejbjerglund-slægten og muligvis kunne tænke sig at overtage papirerne. Atter blev Lis og Jeg inviteret til en fornem frokost, og papirerne er nu i Kolding, efter at jeg telefonisk – og senere personligt - havde fået en tilkendegivelse fra udgiveren af stamtavlens 7. udgave (1995), Niels Thure Krarup, Snebjerg, om at han ikke var interesseret i en overtagelse.

Oprettelse af hjemmeside

Jens Christian Krarup er i færd med at oprette en hjemmeside med betegnelsen www.Krarup-family.dk. Det er hans tanke her at udgive 7. udgave af stamtavlen. Jeg håber opgaven gennemføres.

2. kapitel

Stamtavler og Meddelelser om familien Krarup

”Slægten Krarup”

I 1995 udkom syvende udgave af en efterslægtstavle for Dejbjerglund-slægten. Titlen var ”Slægten Krarup”, og den var udgivet af de tidligere nævnte søskende, Emilie Rasmussen og Jacob E. Krarup, samt Ninni Wolf, f. Biugum Krarup. Den blev forelagt af Niels Thure Krarup, Snebjerg ved Herning. Med alfabetisk index fyldte bogen 144 sider.

Den indeholder dels en fuldstændig oversigt over forfædrene, over hvem, der er søn eller datter af hvem, og er der indsamlet oplysninger om de senest fødte og inkluderer de børn, der er født indtil udgivelsesåret. Bogen er skrevet i et tekstprogram, men desværre ikke opstillet som database.

”Om IT-formatet” skriver udgiveren i sit forord: ”Emilie og Ninni indskrev slægtstavlens informationer i det almindelige tekst-format (som teknisk set kæder data sammen i en række...som perler på en snor). Det giver i denne sammenhæng den pæneste lay-out til tryk, og er desuden stadig den enkleste måde at dele data på tværs af hard- og software-grænserne. Med dette valg er der altså set bort fra fx den særlige slægtstavle database ”Brothers keeper”; ... den er endnu ikke god nok til dette formål. En kommende udgave kan dog med formål gå over til et egnet database-format...”

7. Udgave er imidlertid meget svær at overskue. Der er tildelt hver person et slægtsnummer. Stamfaderen Christian Krarup til Dejbjerglund har nr. 1, næste generation har to-cifrede numre, tredje generation tre-cifrede og så fremdeles, og de yngste 10-cifrede numre. Alle er anført i nummerorden, og det bevirker, at der skal mange opslag til for at finde en persons afstamning.

Man kan kun give udgiveren ret i ønsket om et databaseformat og håbe, at nogle behjertede sjæle inden længe vil påtage sig denne opgave. Tænk om man bare ved tryk på et par taster umiddelbart kunne få overblik over familieforholdene, og ikke var nødt til at foretage de mange opslag.

I modsætning til alle tidligere udgaver, der var inddelt i en mandslinie (en agnatisk del), omfattende alle, der stadig bærer efternavnet Krarup, og en kvindelinie (en cognatisk del) skelnes der i syvende udgave ikke mellem mands- og kvindelinie. Det medfører, at enkelte slægtsgrene ”har skiftet plads” fra 6. til 7. udgave. Det gælder således den slægtsgren (Søftengrenen), som slægtens store genealog, Christian Krarup, tilhører. Nærmere herom nedenfor.

Med denne reservation over for 7. udgave må det konstateres, at der er gjort en imponerende indsats, både med hensyn til at systematisere slægten og at indsamle informationer om de yngste. 7. udgave har så afgjort afhjulpet et savn.

Første udgave 1847

Stamtavlens første udgave blev udgivet af en søn af Vejrum-provsten, Niels Bygom Krarup, i dennes andet ægteskab. Sønnen hed Janus Balthazar og tilhørte således den yngre Vejrum-stamme. Han blev i 1798 faderens efterfølger i Vejrum og efterhånden også provst dér. I 1830 flyttede han til Gerlev-Dråby ved Frederikssund, og var her til sin død i 1852. Han var gift med Marie Grundtvig, en kusine til Nicolaj Frederik Severin Grundtvig.

1847-udgaven omfattede alle efterkommere, både i mands- og kvindelinjen.

Anden udgave 1871

En søn af førnævnte Janus Balthazar hed Frederik Foss Stampe Krarup. Han udgav anden udgave. Han havde fra 1840 været kapellan hos faderen i Gerlev-Dråby og havde efter sigende i høj grad bidraget til udarbejdelse af 1847-udgaven. Han blev senere præst i Lønborg ved Tarm.

Tredje udgave 1895

1895-udgaven blev også udgivet af en efterkommer i den yngre Vejrum-stamme, nu en brorsøn af Gerlev-provsten Janus Balthazar. Udgiveren hed Niels Peter Krarup, populært kaldet ”Peter Sanderum”, fordi han endte som præst i Sanderum ved Odense. Han havde først haft embede i Løgumkloster, dernæst i Vraa ved Hjørring. Han gik af i 1892 og boede på Frederiksberg, til han i 1909 døde 89 år gammel. Mine søstende, Majkens og Søren, samt

min farfar, Alfred Krarup, f. 1872, var som dreng på sommerferie i onkel Sanderums præstegård.

Peter Sanderum havde tre børn. Ældst var den senere kendte liberalteolog, dr. theol. i Sorø, Frederik Christian Krarup (FC), nr. 2 var en datter, Jenny Arnoldine, der blev gift med en kvart-fætter, Janus Balthazar. Han var læge, først i Lemvig, senere distriktslæge på Læsø og til sidst distriktslæge på Samsø. Han var således sønnesøn af Gerlevpræsten af samme navn. Jenny Arnoldine (populært ”Jenny Samsø”) har i ”Meddelelser om familien Krarup”, ny række nr. 1, skrevet en spændende skildring af at være lægekone på Læsø.

Udgaverne fra 1915, 1933 og 1958.

Disse tre udgave er alle udarbejdet af et oldebarn af den første stamtavles udgiver, Janus Balthazar i Gerlev. Oldebarnet hed Christian Krarup, præst i Tystrup – Haldagerlille gennem 34 år. Han blev slægtens store genealog i 1900-tallet. Efter sin bedstefar (farfar) tilhører han således den yngre Vejrumstammes Gerlev-gren. Hans bedsteforældre var imidlertid fætter og kusine – og farmoderen Anne Marie Krarup, - var af Ølbyslægten, og da Ølbystammen i 7. udgave numerisk begynder med 12 og ældre Vejrumstamme med 13, fik Christian et slægtsnummer begyndende med 12 efter farmoderen. Dermed har alle hans efterkommerne også fået slægtsnumre begyndende med 12 i stedet for 13. Christian Tystrup har i 7. udgave nummer 1242.85

Til alle tre udgaver havde Christian Tystrup indhentet information fra nære og fjerne slægtninge om indgåede ægteskaber, om fødsler og dødsfald, om afsluttede uddannelser og tiltrådte stillinger henholdsvis valgte erhverv. Især skal 1933-udgaven fremhæves som den mest gennearbejdede og perfekte udgave med fyldig omtale af den enkeltes virke og fortjenester, alt opstillet efter det såkaldte generationsprincip.

1958-udgaven omfatter selvsagt flere personer, men skæmmes lidt af upræcise sidehenvisninger, der gør den lidt vanskelig at anvende.

Meddelelser om familien Krarup

Næsten samtidig med 1915-udgaven indledte Christian Tystrup i oktober 1915 udsendelsen af ”Meddelelser om Familien Krarup”, en form for tidskrift for familiens medlemmer, idet det var hans hensigt at udsende meddelelserne tre gange årligt. Det kunne han selvsagt ikke magte, men numrene 2-4 kom med et om året 1916-19, nr. 5 kom i 1922. Derefter var der et slip til 1929, hvor han udsendte numrene 6 og 7, i 1930 kom nr. 8 og i 1933 nr. 9. Disse ni numre udgør meddelelserne først række med fortløbende sidetal fra side 1 til side 108.

Christian Krarup, Tystrup (skannet af hans sønnesøn, Ole Peter Hansen, læge i Nakskov)

Udgivelsen af anden række indledes med nr. 1 i 1939 og afsluttes med nr. 5 i 1943. Numrene 2-5 var redigeret af sagfører i Odense Hans Helmuth Krarup af den fynske Troensegrens overretslinje (FCF)

Han måtte imidlertid på grund af overvældende arbejde i sit sagførerfirma overdrage slægtsarkivet til sagfører i Maribo, Preben Juhl Krarup, af den ældre Vejrumstammes Flødstrupgrens Maribolinie.

Børge Meedom Simonsen

Preben Juhl Krarup gjorde sig mange overvejelser over mulig systematiseret opstilling af efterslægtstavlen. Han opstillede et nummersystem, som til en vis grad ligner systemet i 7. udgave. Da kom han i forbindelse med Børge Meedom Simonsen af den ældre Vejrumslægts Rahbekgren. Børge Meedom Smonsen foreslog, at man i fjerde generation konverterede de slægtsnumre, som Preben Krarup havde introduceret til ét enkelt bogstav. De fire første

cifre i Prebens system ville således blive erstattet af ét og kun ét bogstav, til hvilket der derefter kunne tilføjes et ciffer for hver efterkommer. Børge Meedom Simonsen var ingeniør ved Københavns Universitet og arbejdede med udvikling af IT-systemer. Han havde renskrevet to tykke mapper med slægten systematisk opstillet, og det var hans hensigt at lade det indgå i hans virksomhed ved universitetet. Imidlertid forsvandt han – jeg tror han døde relativt pludseligt - hvorfor hans forslag aldrig blev realiseret. Jeg har kun kendskab til hans forslag fra korrespondancen i arkivet, men fik af Preben Juhl Krarup en tyk mappe med hans opstilling af hele slægten. Den overlod jeg til udgiverne af stamtavlens syvende udgave.

Børge Meedom Simonsens hensigt var at skabe sammenhæng i slægtsforholdene og dermed overblik, og det kan derfor kun beklages, at det ikke lykkedes at anvende Krarup-slægten som prototype på IT-opstilling af efter-slægtstavler.

Børge Meedom Simonsens forslag har imidlertid været inspiration til det forslag til skabelse af systematik og overblik, som fremsættes i næste kapitel.

3. Kapitel

En metode til overblik

Indledning

I dette kapitel foretages der en stringent inddeling af Krarupslægten i

- 1) Slægtsstammer (3.generation)
- 2) Slægtsgrene (4.generation) og
- 3) Slægtslinjer (6.generation)

Navngivning af slægtsstammer, -grene og -linjer skulle gøre det lettere for det enkelte medlem af slægten at huske, hvor man selv hører hjemme i den ret udbredte slægt. Endvidere skulle navngivningen gøre det muligt at identificere, om man er i familie med en person med vort efternavn eller én som meddeler, at hans/hendes mor eller bedstemor var en Krarup, hvis begge er klare over, hvilken slægtsgren og evt. hvilken af slægtsgrenens linjer de tilhører.

Generationerne i tiden

Tidsmæssigt kan slægtens generationer placeres i med tre generationer i hvert af de sidste århundreder, eksemplificeret i øjenlæge Jens Christians Krarups forfædre. Han er af den fynske stamme:

1. generation – primo 1700-tallet - Christian, Dejbjerglund
2. generation – medio 1700-tallet – Jens Henrik, præst ved Svendborg
3. generation – ultimo 1700-tallet – Christian Jensen Krarup, Brejninge, (den fynske stamme)
4. generation – primo 1800-tallet – Emil August, Skibsbygger, Troense, (Troensegrenen eller Troense-slægten)
5. generation – medio 1800-tallet – Eli Harald Frederik, Sagf., Odense
6. generation – ultimo 1800-tallet – Peter Constans Emil Krarup, Oberst, (oberstlinien)
7. generation – primo-1900-tallet – Niels Henrik Krarup, Ingeniør i DSB, f. 1908
8. generation – medio 1900-tallet – Jens Christian Krarup, Kolding, f. 1946

9. generation – ultimo-1900-tallet – Niels Henrik Krarup, f. 1973

10. generation – primo-2000-tallet -

Navngivne slægtsstammer (3. generation)

Siden 1958 tid har slægtens genealoger opereret med at opdele slægten i fire hovedgrupper. Dem kaldte man dengang for slægtslinjer. Disse fire linjer har jeg imidlertid valgt at kalde for slægtsstammer og udvide antallet til fem. Altså *fem slægtsstammer*

A: *Den ældre Ølby-stamme*, der omfatter efterkommerne i første ægteskab efter den ældste søn fra Dejbjerglund, Christen Krarup, der var præst i Ølby ved Struer.

B: *Den yngre Ølby-stamme*, der omfatter efterkommerne i andet ægteskab efter samme ældste søn fra Dejbjerglund (Christen Krarup, Ølby).

C: *Den ældre Vejrum-stamme*, der omfatter efterkommerne efter præst i Vejrum ved Struer, Niels Bygum Krarups børn i første ægteskab,

D: *Den Yngre Vejrum-stamme* omfattende sammes børn i andet ægteskab,

F: *Den fynske stamme* efter den tredje søn Jens Henrik Krarup, præst ved Sct. Jørgen og Sørup i Svendborg.

Samlet altså *fem slægtsstammer*; her betegnet A, B, C, D og F.

Bemærk, at de tre første cifre af syvende udgaves slægtsnummer angiver, hvilken stamme den pågældende tilhører, således.

121-124 angiver Ældre Ølby,

126-129 angiver Yngre Ølby

131-132 angiver Ældre Vejrum

134-138 angiver Yngre Vejrum

161 angiver den fynske stamme

Inddelingen i navngivne slægtsgrene (4. generation)

Inddelingen i slægtsgrene er inspireret af førnævnte slægtning, Børge Simonsen. Hver slægtsgren er i det efterfølgende *Krarup-Index* (intro-31) betegnet med **to bogstaver** (versaler) således, at

- alle grene af ældste Ølby-stamme begynder med A,
- alle grene af yngre Ølby-stamme begynder med B,

- alle grene af ældre Vejrum-stamme med C,
- alle af yngre Vejrum-stamme med D og
- alle slægter af den fynske stamme med F.

Slægtsgrenenes bogstav nr. 2 er valgt i alfabetisk orden af hensyn til entydig placering i index.

Det tildelte navn for slægtsgrenene skulle gøre det muligt at *huske* netop egen slægt. De valgte navne er enten et stednavn – eller en benævnelse, der har været gængs i slægten, f. eks. ”Skjorte-krarupperne” for efterkommerne af Thure Frederik, manufakturhandler på Kultorvet i København.

Opstilling af navngivne slægtslinjer (6. generation)

Ved analyse af 4. generations efterkommere to led frem, kan det konstateres, hvor der eksisterer efterkommere i 6. generation. Således kan der for de fleste slægtsgrenes vedkommende her, dvs. omkring år 1900, udformes et antal navngivne slægtslinjer med en oldefar/oldemor eller en bedstefar/bedstemor, som ”linjældste” (proband), og det skulle være muligt for ethvert medlem af slægten at huske dennes navn og dermed kende sin egen linje.

Antallet af slægtslinjer i alle 47 slægtsgrene er endnu ikke gjort op, men i efterfølgende oversigt ”FC – Fynske Troensegren” (intro-32) vises linjerne i Jens Christians gren, ”CK - Haraldslundgrenen” (intro-33) tilsvarende linjerne i den gren, jeg tilhører.

Som det fremgår, er det praktisk ud over et navn at identificere hver gren ved hjælp af de i Krarup-index (intro 31) angivne to versaler. Hver grens slægtsnummer (ID 4) og ”linjældstes” slægtsnummeret (ID 6) er anført i den anførte oversigt af hensyn til relationer i databaseprogrammet acces.

I dette program er der imidlertid for nogle få slægtsgrene udarbejdet en tabel, der viser de slægtslinjer, der indgår i grenen. Alle identificeret ved to versaler samt grenens navn.

Fra personcifre til versaler

Det fremgår af eksemplerne, at den enkelte slægtslinje foruden af et navn identificeres ved tre versaler. Det er praktisk af systematiske grunde, og de efterfølgende eksempler på Jens Christians og min slægtslinje (intro-34 og intro-35), er således henholdsvis betegnet som FCE og CKR.

De to eksempler er alene anført for at demonstrere systematikken

Altså identificeres en slægtslinje således – ud over navnet - ved hjælp af tre versaler.

At skabe sin egen slægtslinje

Med udgangspunkt i stamtavlens 7. udgave er det muligt i en tabel i databasen access eller i et excel-ark at oprette sin egen slægtslinje, som nævnt identificeret ved slægtslinjens tre versaler plus dens navn.

Udgangspunktet er slægtslinjens tre versaler plus et nummer for hver person.

Eksempel: Øjenlæge Jens Christian Krarup er af den fynske stamme. Her tilhører han Troense-grenen, der i index er identificeret ved bogstaverne FC.

Hans farfar var oberst Peter Constans Emil Krarup. Derfor tilhører han den fynske Troensegrens oberstlinje, der identificeres ved bogstaverne FC.

I Jens Christians efterslægtstavle er obersten med slægtsnummer (161452) derfor proband (slægtsældste) svarende til FCE0. Jens Christians faster tildeles som ældste barn løbenummer 1, hans far som næstældste barn nr. 2. Jens Christian som dennes ældste søn løbenummer 21, Jens Christian ældste barn nr. 211, ældste barnebarn nr. 2111 og så fremdeles. Som noget lidt specielt tildeles der også ægtefællerne et løbenummer. Første ægtefælles (kæreste) et A, anden ægtefælle (kæreste) et B. Jens Christians kone Else Adrian bliver således nr. 21A i Jens Christians efterslægtstavle. Se intro 34.

Såfremt efterslægtstavlen konstrueres i Access er det nødvendigt for skabe relation mellem tabellerne, at der i slægtslinjetabellens ID6-kolonne for alle poster anføres det slægtsnummer, som probantens har i slægtsgrenens tabel. For FCE Den fynske oberstlinjes vedkommende således oberstens foran anførte nummer 161452 og for CKR Grønneruplinjens vedkommende min bedstefar, Alfred Krarups slægtsnummer 1323b1.

Bemærk: I stamtavlens 7. udgave er slægtsnumrene for et ægtepars barn nr. 10. henholdsvis barn nr. 11 angivet som (10) og (11). Min bedstefar Alfred har således nummer 1323(11)1 i 7. udgave. Overalt i tabellerne er (10) imidlertid erstat af lille a og (11) med lille b.

Bemærk venligst, at de to eksempler er udarbejdet, så de ikke kompromitterer datalovgivningen.

Anbefaling

Det vil formentlig være umuligt centralt at samle alle efterkommere efter Dejbjerglund i en og samme efterslægtstavle. Det må derfor anbefales, at der udarbejdes lokale slægtslinjeoversigter, men at disse indsendes til en kommende redaktør af den Krarup-hjemmeside, som agtes oprettet.

Krarp-index

Slægts-ID	Slægts-ciffer	Slægtsgren	Generation	Vedt
AB	1221	Varde-grenen	9	
AC	1223	Vanning-grenen	9	
AD	1232	Friis-grenen	5	
AE	1241	Bülow-grenen	8	
AF	1242	Søften-grenen	10	
AG	1244	Føvling-grenen	9	
AH	1245	Øllgaard-grenen	9	
AK	1246	Foss-Stampe-grenen	9	
AL	1248	Sveistrup-grenen	8	
BA	1261	Brüel-grenen	5	
BB	1265	Nibe-grenen	7	
BC	1266	Nørup-grenen	6	
BD	1281	Bergenhammer-grenen	5	
BE	1291	Ølby-Lind-grenen	9	
CA	1311	Fabricius/Kjær-grenen	11	
CB	1312	Vilstrup-grenen		
CC	1313	Borgerdyd-grenen	10	
CD	1314	Arnum-grenen	10	
CE	1315	Rahbek-grenen		Se Rahbek- stamtavle
CF	1316	Skjorte-Krarp'erne	10	
CG	1321	Vejbjerggaard-grenen	10	
CH	1322	Flødstrup-grenen	10	

CK	1323 Haraldslundgrenen	10
CL	1324 Kongstedgrenen	10
DA	1341 Troels-Smith-grenen	9
DB	1343 Postmester-grenen	9
DC	1344 Søften-grenen	Se 1242 Ølbyslægten
DD	1345 Vejrum-Lind-grenen	9
DE	1346 Erlang-grenen	Se 1246 Ølbyslægten
DF	1349 Skibbildgård-grenen	9
DG	1351 Dahl-grenen	9
DH	1352 Kruse Madsen-grenen	8
DK	1353 Kragelund-grenen	7
DL	1356 Bøvling-grenen	9
DM	1358 Nålemager-grenen	5
DN	1371 Grønnerup-grenen	6
DO	1372 Sanderum-grenen	5
DP	1373 Mårslet-grenen	6
DR	1375 Aalborg-grenen	8
DS	1378 Rektor-Marius-grenen	9
FA	1611 Svendborg-grenen	8
FB	1613 Tunø-grenen	6
FC	1614 Troense-grenen	10
FD	1615 Gyldenstengrenen	7
FE	1616 Kerteminde-grenen	5
FF	1617 Troensegaard-grenen	9
FG	1618 Ferdinandgrenen	8

FC-Fynske Troensegren

Plads	Linienavn	Linieældste-navn	ID6	ID4
FCA	Eriksenlinjen	Anne C.K. gift Eriksen	161421	1614
FCB	von Essenlinmjen	Carl Sofus Krarup	161431	1614
FCC	Grossererlinjen	Emil Krarup, grosserer	161441	1614
FCD	Madsenlinjen	Anne gift Madsen	161451	1614
FCE	Oberstlinjen	Peter C.E.K., oberst	161452	1614
FCF	Overretslinjen	Chr. T.V.K, overretssagfører	161454	1614
FCG	Apotekerlinjen	Eli H.F. Krarup, cand.pharm	161456	1614

FCE - Den fynske oberstlinie

ID6	Num mer	Efternavn	Fornavne	Stilling	Født	Død
FCE	1	Krarp	Grethe		1907072 4	Ja
FCE	2	Krarp	Niels Henrik	Civ.ingeniør	1908013 0	Ja
FCE	21	Krarp	Jens Christian	Øjenlæge	1946061 2	Nej
FCE	21A	Adrian	Else			Nej
FCE	2A	Gerda Brint- Nielsen			1920032 4	ja
FCE	2B	Lee	Chong Sung		1932101 5	Nej
FCE	3	Krarp	Erling	Kaptajn	1911060 8	Ja
FCE	3A		Lois Olive		1919080 6	Ja
FCE	4	Krarp, g. Raaschou- Nielsen	Ilse		1913082 3	Ja

CK - Ældre Vejrum – Haraldslundgrenen

ID6	Linienavn	Linieældste	ældstenr	ID4
CKA	Fallden-linien	John Ivar Krarup	132337	CK
CKB	Hundahl-linien	Marie Krarup, g. Hundahl	132338	CK
CKC	Granhøj-linien	Niels Bygum Krarup, gde.	132339	CK
CKD	Ove Thure-linien	Viggo Krarup	132341	CK
CKE	Henrik Nielsen-linien	Oluf Siegfried Krarup	132356	CK
CKF	Johnsen-linien	Carl Chr. Krarup, senere Johnsen	132372	CK
CKG	Gods-Kragh-linien	Henriette Krarup, g. Kragh	132373	CK
CKH	Gottfred-linien	Gottfred Krarup	132375	CK
CKJ	Maskinmester-linien	Christian Krarup, maskinmester	132376	CK
CKK	Claudi-linien	William Tóchsen Claudi	132393	CK
CKL	Holten Dall-linien	Kathrine Krarup, g. Holten Dall	1323a1	CK
CK M	Aksel Ipsen-linien	Henriette Krarup, g. Aksel Ipsen	1323a2	CK
CKN	Just-Krarup-linien	Johan Fr. Krarup, g. Just	1323a3	CK
CKO	Mols-linien	Gerda Krarup, g. Mols	1323a4	CK
CKP	Valparaiso-linien	Aage Krarup	1323a5	CK
CKR	Grønnerup-linien	Alfred Krarup	1323b1	CK

CKR – Grønneruplinien (foreløbig)

ID6 Født	Nummer Død	Efternavn	Fornavne	Stilling	
CKR 1		Krarpup	Vilhelm g. Langballe		sognepræst
CKR 11		Krarpup	Sten	major g. Frederiksen	19331021
CKR 111		Krarpup	Ellen Vibeke	cand. mag.	19570315
CKR 112		Krarpup	Jesper	lærer	19591219
CKR 1121		Krarpup	Rasmus	maskinarbejder	19830208
CKR 12211		Krarpup	Nanna		
CKR 11A		Frederiksen	Lis Bloch	lærer	19360128
CKR 112A		Jørgensen	Lene	lærer	
CKR 2		Krarpup	Per Albert	rektor	19060106
CKR 21		Krarpup	Maja Lise g. Elkjær		
CKR 211		Elkjær	Morten	cand. oecon.	19590226
CKR 1A		Langballe	Bodil		19060919
CKR 2A		Møller	Gertrud		19051511
CKR 3		Krarpup	Kirsten		19100425
CKR 4		Krarpup	Hans Henning	meteorolog	19241006
CKR 41		Krarpup	Bent	meteorologass.	19490613
CKR 41A		Nielsen	Lillian		19260914
CKR 41B		xxx	Dative		
CKR 44		Krarpup	Bodil Marie g. Bogø		

4. Kapitel

Lidt om de første generationer

I fortsættelse af Wibergs bekendte præstehistorie, der udkom i 1870, udgav genealogen Sofus Elvius i midten af 1880'erne ”Danmarks Præstehistorie i Aarene 1869 – 1884”. Hos Elvius findes der oversigter over de 5-6 mest udbredte præsteslægter, bl.a. Balslev, Blicher, Grundtvig *og Krarup*.

Sidstnævnte omfattede over 40 navne, heraf dog en del svigersønner med et andet efternavn.

De var alle sønner af eller gift med døtre af en mandlig efterkommer fra Dejbjerglund.

Som anført er Krarup-slægten traditionelt blevet opdelt i slægtsstammer – tidligere fire, nu fem

Ældre Ølbystamme [A]:

Den ældste søn fra Dejbjerglund, der var præst i Ølby. Han hed Christen Krarup [11] og havde i *første ægteskab* fire børn, og deraf følger ni slægtsgrene:

- efter en dattersøn, der var købmand i Varde, en *AB Vardegren* [proband 1221],
- efter en anden datterdatter [proband 1223], gift med en pastor Vanning, en *AC Vanninggren*,
- efter en dattersøn, der var bataljonskirurg [proband 1231] en *AD Friisgren*, som dog hurtigt uddøde,
- efter en sønndatter [1241], gift med med en pastor Eiler, men hvis sviger søn hed Bülow, en *AE Bülowgren*
- efter en sønndatter [1242], gift med fætterten Enoch Christian Krarup, [1344], der var præst i Søften en *AF Søftengren*. Til denne gren hører genealogen Christian Krarup, Tystrup, men fordi Enoch Christian tilhører den yngre Vejrumstamme, henregnedes søftengrenen og dermed genealog Christian tidligere under yngre den yngre Vejrumstamme.

- Efter en sønnesøn [1244], Christen Krarup, en *AG Føvlinggren*. Christen afløste sin far Hans Chr. Mathias Krarup som præst i Føvling, og dennes søn [12444], der naturligvis også hed Hans Chr. Mathias (1859-1913), var provst i V. Brønderslev.
- Efter en sønnedatter [1245], der blev gift med en prokurator Øllgaard *en AH Øllgaardgren*. Til denne gren hører [124566] Hans Balthazar Lind Øllgaard, der som biskop over Fyns Stift under departementschefstyret 1943 – 45 med overskriften ”Kære slægtning” skrev til min far, at han ikke ville indstille ham til udnævnelse til sognepræst ved det embede i Odense, hvor han i 1944 var blevet indstillet som nr. 1.
- Efter en sønnedatter [1246], der blev gift med en fætter, udgiveren i 1871 af stamtavlen 2. udgave, Frederik Foss Stampe Krarup [1346], en *AK Foss-Stampegren*.
- Efter en sønnedatter [1248], der blev gift og fik 10 børn med en snedker Poul Sveistrup, en *AL Sveistrupgren*. Bør ikke forveksles med efterstående BC Nørupgrenen.

Yngre Ølbystamme: [B]

Christen Krarups efterkommere efter 5 børn i andet ægteskab resulterede i fem slægtsgrene:

- Efter en datterdatter [1261] f. Sveistrup, som blev gift med en skovrider Brüel, *en BA Brüelgren*.
- Efter en datterdatter [1265] f. Sveistrup, som blev gift med en købmand Thomsen i Nibe. Parret fik kun et barn og *BB Nibegrenen* uddøde hurtigt.
- En dattersøn [1266] Hans Chr. Janus Nicolai Balthazar Sveistrup blev en kendt person i forbindelse med stridighederne efter krigen 1864 omkring Rødding- og Askov Højskoler samt Rødding frimenighed. Han er biograferet i Dansk Biografisk Leksikon. Han endte med at være præst i Nørup, derfor benævnes hans slægtsgren *BC Nørupgrenen*.
- Efter en dattersøn [1281] Laurits Kastberg Bergenhammer, præst i Ulfborg, slægtsgrenen *BD Bergenhammergrenen*.
- Efter en datterdatter [1291] Marie Øllgaard, gift med landmand PoulUlrik Lind slægtsgrenen *BE Ølby-Lindgrenen*. Må ikke forveksles med den senere nævnte Vejrum-Lindgren.

Den Ældre Vejrum-stamme [C]:

Omfatter grenene efter efternævnte to sønner af Niels Bygum Krarup 1. ægteskab med Christine Sophie Lodberg. De fik kun tre børn, men den yngste, Constance efter sin farmor og gift med en præst i Stauning, fik ingen børn.

1. **Christen Johan Lodberg Krarup** (1765 – 1820), amtsprovst i Borris samt grundlægger og leder af et af de første præstegårdsseminarier i landet. Som præst i Borris og som seminarieforsøger blev han afløst af en svigersøn Claus Nicolai Vilstrup (1784 – 1871), heraf en *CB Vilstrup-gren*. Efter tre andre døtre findes der en *CA Fabricius/Kjærgren* og en *CD Arnum-gren* og en *CE Rahbekgren*.
  - Efter en søn, Niels Bygum [1313], forstander for Borgerdydskolen på Christianshavn *CC Borgerdydslinjen*. Niels Bygom blev en anerkendt skoleleder og alle unge Kraruper i København frekventerede hans skole. Biograferet i Dansk Biografisk Leksikon. En søn af skolebestyrelsen, Nicolai Christian Møhl Krarup (1831–75), blev ingeniør og blev ”skaber af en dansk rationel og videnskabelig begrundet opvarmnings- og ventilationsteknik” (Engelstoft og Dahl, XIII, p.264). Ingeniør Møhl Krarup var gift med en ¼ - kusine, hvis far var af Yngre Vejrum-stamme og mor af Ølby-stammen – indviklet ikke sandt.
  - Efter en søn Thure Frederik Krarup [1316], der blev manufakturhandler i København har hans slægtsgren altid været kaldt *CF Skjortekrupperne*. Hans ældste barnebarn, der naturligvis også hed Thure Frederik Krarup (1860-1926), blev generaldirektør for telegrafvæsenet.
2. **Christen Nielsen Krarup** (1768 – 1833), præst i Vivild og meget aktiv i Det kongelige Landhusholdningsselskab’. Han havde omkring 1790 været hovmester for den tidligere statsminister Ove Høgh-Guldbergs børn. Han fik 5 børn, men den yngste var evnesvag og boede hos moderen livet igennem.
  - Efter den ældste, datteren Lucie, der blev gift med faderens præstegårdsforpagter, løjtnant i landmilitsen Thomas Chr. Møller, der købte

Vejbjerggård i Humlum sogn ved Limfjorden, *CG Vejbjerggrenen*, hvor flere efterkommere hed Trasdahl Møller.

- Ældste søn (1799 – 1862), Ove Thomas Nicolai Krarup (1799–1862), fik et konglomerat af navne. Ove efter faderens velynder Høgh-Guldberg, Thomas efter sin morfar, der var en sjællandsk husmand, og Nicolai – den latiniserede udgave af Niels – efter farfaderen i Vejrum. I slægten blev han kaldt for 'Ove Flødstrup', fordi hans sidste præsteembede var i Flødstrup ved Nyborg. Som faderen var han meget interesseret i landbrug og var foregangsmand på dette område i Ringkøbing amt, hvor han havde sine første to embeder, sidst i Ulfborg, hvor ejeren af godset Nørre Vosborg havde kaldsretten. Ove Flødstrup blev nemlig gift med Susanne Mathilde Tang, en datter fra Nørre Vosborg. Inden han flyttede til Fyn i 1852, var han blevet provst i Ulfborg herred. Af *CH Flødstrupgrenen* skal nævnes:
  1. *Nicolai Thure Krarup* (1835 – 1930), Ove Flødstrups 5. søn, sidst præst i Åstrup på Falster, og dennes barnebarn *Preben Juhl Krarup* (1917 – 92), sagfører i Maribo, meget vidende om slægtens historie.
  2. Via *Peter Christen Evald Krarup* (1837 – 1922), Ove Flødstrups søn nr. 6, arvede dennes søn *Janus Frederik Krarup* (1886 – 1966) Nørre Vosborg, og fra ham overgik godset til hans datter *Kirsten Krarup*, f. 1924, og gift med grosserer Henrik Haubro. Af den grund har et par slægtsstævner været afholdt på Nørre Vosborg.
  3. *Janus Frederik Krarup* (1841 – 1910), Ove Flødstrups næste søn var registrator i geheimearkivet og som ivrig genealog første redaktør af 'Personalehistorisk Tidsskrift'. Han var ugift. Hans såkaldte opdagelser i arkivet, førte til den opsættelse i 1929 af et epitafium i Dejbjerg Kirke. Beskrevet i mine slægtshistoriske beretninger (1921), side 228-232.
  4. *Theodor Sofus Krarup* (1851 – 1916), Ove Flødstrups yngste søn, var læge i Veksø. Denne ældste søn, *Ove Frederik*, blev dommer i højesteret.
- Næstældste søn fra Vivild Niels Bygum Christian Krarup (1802-65) oprettede Jyllands første landbrugsskole på Haraldslund i Søften sogn.

Senere medlem af landstinget med bopæl på Sjælland. Efter 11 børn blev han skilt og døde dybt deprimeret i København. Om ham har jeg fortalt i historien ”to kammerråder” og om hans kone Henriette Maniche og hendes elskede søn nr. 10 [1323a] Alfred i ”Mor med i kantonement” i mine ”Slægtshistoriske beretninger” fra 2021. Efter ham *CK Haraldslundgrenen*. Af efterkommerne fra Haraldslund skal nævnes.

Søn nr. 4, *Ove Thure Nicolai Krarup* (1833 – 1912), overretssagfører i København, gift med en kusine, Christiane Krarup. Ove Thure og Christianes søn nr. 3, der som faderen hed *Ove Thure Krarup* (1763-1938) og ligeledes var overretssagfører, var meget aktiv i Flensborgbevægelsen forud for genforeningen i 1920 og var senere med til at stifte grænseforeningen. Parrets ældste søn *Viggo Krarup* (1860 -1943) blev dommer i højesteret og ordensskatmester. ’Viggo Højesterets’ ældste søn *Poul Krarup* (1893 – 1928) blev søofficer, men døde allerede som kaptajnløjtnant, efter at være blevet slemt forbrændt af fosfor ved den såkaldte Geysersulykke. Søn nr. 2 af ’Viggo Højesteret’, *Aage Krarup* (1894 – 1981), var stiftskasserer på Vallø, og den første formand for Krarup-legatets bestyrelse. Som sådan blev ’Aage Vallø’ efterfulgt af sin storebror Pouls søn *Erling Otto Krarup* (1925 – 90), der atter blev efterfulgt af sin søn, revisor *Jesper Krarup*, f. 1958.

Dernæst søn nr. 5, *Henrik Nielsen Krarup* (1835 – 1900), forpagter af Butterup Mølle ved Holbæk. Hans søn, *Henry Krarup* (1861 – 1932) var sagfører i Præstø, døde ugift og stiftede et såkaldt **Krarup-legat** af sine efterladte midler. Legatet tilfalder primært unge Krarup’er af Haraldslundgrenen, der er under uddannelse. Legatbestyrelsen skal bestå af to af efterkommere fra Haraldslund.

Søn nr. 10, *Alfred Krarup*, (1842 – 73), forpagter af Eriksholm Gods ved Holbæk, døde allerede som 31-årig af TB, men nåede at få ikke mindre end 5 børn. Nr. 3 af dem, *Johan Frederik Henckell Krarup* (1870–1958) blev direktør for skovdirektoratet (Skov-Frederik).

Niels Bygom Chr. Krarups yngste søn hed *Albrecht Thaer Krarup* (1834 – 76), almindeligvis kaldt Albert. Også han døde tidligt og også af TB. Albrecht Thaer Krarup blev gift en halvkusine af den yngre Vejrum-

stamme, *Christine Arnoldine Grønnerup*. Deres ældste søn, der som farbroderen hed *Alfred Krarup* (1872 – 1950), var som cand. mag. i historie hele livet ansat ved Universitetsbiblioteket i København, men huskes specielt for sit arbejde med at udgive middelalderens korrespondance mellem pavestolen og Danmark. Han var medlem af legatbestyrelsen. Hvor han blev afløst af sin ældste søn.

Det var *Vilhelm Krarup* (1904 – 99) (kaldet *Bim*), præst og redaktør af tidsskriftet *Tidehverv* og far til præsten og folketingsmanden *Søren Krarup*, f. 1937, samt nærværende pennefører, f. 1933, der afløste sin far i legatbestyrelsen, og som snarest bliver afløst her af sin søn, lærer *Jesper Krarup*, f. 1959.

Alfreds næstældste søn, *Per Albert Krarup* (1906 – 1977) var klassisk filolog, rektor på Østre Borgerdydsskolen og senere direktør for Det Danske Akademi i Rom. Hans søn er *Ole Krarup*, f. 1935, juraprofessor i København og medlem af Europaparlamentet.

At Vilhelms og Pers farmor som barnebarn af stiftsprovst Jens Krarup i Aalborg tilhørte den yngre Vejrumstamme medførte, at de to brødre i deres barndom var meget fortrolige med denne stammes Aalborglinje, herunder lægen, dr.med. Jens Christian Krarup, Gl. Kongevej 120, Frederiksberg, hans kone Margrethe Herfordt og deres tre sønner: Juristen Tage, sukkersygeprofessoren Niels Bygum Krarup, g. Heering, og juristen Ebbe. Vilhelm blev således formentlig opkaldt efter sin farmors broderdatter, (13752) Vilhelmine Arnoldine Krarup, gift Budtz.

- Vivildpræstens yngste søn, *Thure Krarup*, blev præst i Kongsted på Sjælland. Hans ældste datter Otilia blev gift Berg. En datterdatter af Otilia, Inger Marie Lassen, blev gift med kaptajn i hæren Jens Kirk Madsen Lind, og deres søn *Otto Katharus Lind*, f. 1920, blev i 1980'erne general i hæren og dansk forsvarschef.

Thures næstældste datter, Christiane, blev gift med førnævnte fætter, Ove Thure af Haraldslundgrenen og to sønner blev læger. Christian (1837-1914) på Amager, Ove i København. En søn af læge Christian på Amager, Hjalmar Fahnøe Krarup, var kaptajn i hæren. Hans søn med det nordiske navn Haldur Krarup blev læge i Oksbøl, overlæge i Hærens Læ-

gekorps og far til to officerer, min navnebror Steen, f. 1943 (oberst) [13244611] og Niels (oberstløjtnant) [13244612].

Den yngre Vejrum-stamme [D]

I Niels Bygom Krarups andet ægteskab med Sophie Dorthea Schouboe var der sønnerne *Janus Balthazar Krarup* (1774 – 1852) og *Jens Krarup* (1783 – 1836). Begge blev præster. Janus Balthazar blev gift med Marie Grundtvig, en kusine til salmedigteren, og efterfulgte først gennem 26 år sin far i Vejrum, de sidste år som provst. Derefter var han 22 år i Gerlev ved Frederikssund. Efter Janus Balthazar og Marie Grundtvig findes der fire slægtsgrene: DC-Søften-grenen, DD-Vejrum-Lind-grenen, DE-Erlang-grenen og DF-Skibbildgård-grenen.

Jens Krarup blev stiftsprovst i Ålborg, men døde allerede 53 år gammel, efterladende sig kone og 10 børn. Her skal nævnes fem slægtsgrene, af dem uddøde Sanderum-grenen dog allerede i 5. generation.

DC-Søften-grenen

Søn nr. nr. 4, *Enoch Christian Krarup* (1806 – 65), var præst i Søften, fra 1852 provst. Han døde på Århus Kommunehospital efter en færdselsulykke, hvor hestene løb løbsk. Hans kone, Anne Marie, var en kusine, datter af Hans Christian Mathias Krarup (1769 – 1834), der er nævnt under Ølby-stammen som den første Krarup i Føvling. Det medfører, at deres efterkommere undertiden – bl.a. i den syvende udgave af stamtavlen (som anført i 2. kapitel) - anføres under Ølby-stammen. Her regnes deres efterkommere imidlertid efter faderen til Yngre Vejrum-linie. Af dem skal nævnes en datter, *Marie Sophie Magdalene Krarup* (1841 – 1901), der blev gift med sin halvfætter, den forannævnte ingeniør Nicolai Christian Møhl Krarup af Borgerdyd-grenen, en søn, *Hans Christian Mathias Krarup* (1843 – 1930), præst sidst i Nors – Tved, og *Janus Balthazar Krarup* (1845 – 1928), der var distriktslæge, først på Læsø, siden på Samsø. Også han var gift med en kusine, Jenny Arnoldine, i familien Jenny Samsø. Hun tilhørte Sanderum-grenen, der omtales nedenfor.

Hans Christian Mathias Krarup (1843 – 1930) i Nors – Tved var far til familiens store genealog *Christian Krarup* (1881 – 1972), præst i (Tystrup) Tju-

strup ved Sorø, og udgiver både af 5. og 6. udgave af Krarup-stamtavlen og af 'Meddelelser om familien Krarup' 1915 – 33.

En anden søn fra Nors – Tved var *Johannes Immanuel Krarup* (1882–1980), forpagter på Eskildstrup ved Ringsted, formand for Indre Mission og Landstingsmand. Han har udgivet sine erindringer.

DO-Sanderumgrenen:

Næstældst af stiftsprovst Jens Krarups børn var *Niels Peter Krarup*, populært *Peter Sanderum*, fordi han sidste præstekald var i Sanderum ved Odense. Han var først lærer i Holstebro, dernæst præst i Løgumkloster (til 1862), dernæst i Vraa og endelig i Sanderum 1872-02. Min bedstefar Alfred vides som dreng at have holdt ferie i Sanderum Pgd. Peter Sanderum var gift Skierbeck, med søster til lederen af den danske hærs efterretningstjeneste i 1864, løjtnant Skjerbeck.

Peter Sanderum fik tre børn, der nåede voksenalder. Først *Christian Frederik Krarup* (1853-1933), dr. theol., sognepræst ved Klosterkirken i Sorø livet igennem. Hans portræt hænger i Klosterkirkens kor. Han blev Danmarks mest kendte liberalteolog og blev flere gange opfordret til at blive professor. Han fik ingen børn.

Peter Sanderums datter Jenny Arnoldine blev gift med førnævnte distriktslæge først på Læsø og siden Samsø, Janus Balthasar af den yngre Ølbystammes DC-Søftengren. Hendes familienavn var *Jenny Samsø*. Hun har som nævnt i Meddelelser skrevet om sin gerning som lægekone.

Peter Sanderums yngste søn Holger Chr. Flyttede til Buenos Aires.

DP-Mårsletgrenen. Tredieældste søn af Stiftsprovst Jens Krarup, *Niels Bygum Krarup*, populært *Niels Mårslet*, fordi han dér, lige syd for Aarhus, var præst 1871-91. Han havde først været adjunkt i Aalborg, siden præst i Skjoldborg i to år. Han fik tre børn: 1. Jens Krarup, der blev tegnelærer ved Aarhus Katedralskole, gift med Blenda, samt tvillingerne "Mik" og "Gab", begge stærkt retarderede.

DR-Aalborggrenen: Stiftsprovstens fjerde søn, Eiler Christian Krarup (1375), var bogholder i Aalborg Sparekasse. Han var gift to gange og fik i alt 15

børn. Hans efterkommere udgør den omfattende Aalborggren, hvoraf en del allerede er omtalt, således Vilhelmine Arnoldine, gift Budtz, som min far skal være opkaldt efter og rektor i Hellerup Jens Marius (13751) – ikke at forveksle med ovennævnte Eiler Christians yngste bror, rektor i Roskilde (1378) Christian Marius, der er linjeældste i efternævnte DS-Rektor Marius-grenen.

Stiftprovstens femte søn hed – som provsten i Gerlev ved Frederikssund - *Janus Balthasar Krarup*. Han var barnløs. Overtog landbrugsinstituttet på Haraldslund efter halvfareren Niels Bygum Christian Krarup af den ældre Vejrumstamme, flyttede undervisningen til Skaarupgård, senere til Daugård ved Vejle. Blev en kendt landøkonomisk forfatter.

Også Daisy Krarup (1875-1952), gift med Ejnar Skovgaard-Petersen, rektor på Rungsted Statsskole, og apoteker Arnold Vilhelm Krarup, apoteker i Holbæk, og hovedsponsor for epitafiet i Dejbjerg Kirke var af Aalborggrenen.

DS-Rektor Marius-grenen omfatter hele 13 slægtslinjer med navne som *Neergaard*, omfattende udgiveren gennem flere år af ”Kirkelig Håndbog”, *Schleppelern*, heraf flere kendte organister samt *Marie Louise* (Musse), gift Høeg-Guldberg.

Den fynske Stamme [F]

Stammens ældste, søn nr. 6 fra Dejbjerglund, *Jens Henrik Krarup* (1735-91) er i Dansk Biografisk Leksikon biograferet af den kendte kirkehistoriker Bjørn Kornerup. Han blev 1766 gift med Sophie Hansen, datter af forvalter på Egeskov Niels Hansen, der senere blev ejer af den smukke Lindevad Mølle i Vester Aaby. Der findes to portrætter af ægteparret i hjemmet hos Jens Christians fars kone nr. 2: Chong Sung Krarup i Stenløse.

Jens Henrik blev 1765-68 præst på Avernakø og kom derefter til St. Jørgens og Sørup i Svendborg.

Kun et af ægteparrets børn, *Christen Jensen Krarup*, blev voksen. Han blev præst i 1798 præst i Bregninge på Tåsinge og sad i embedet til 1745. Han karakteriseres i Wibergs som ”venlig og gæstfri”. Han og hans kone Lykke Riborg Christine Bekker, datter af postmesteren i Svendborg fik 7 sønner og

én datter, men den næstældste søn Niels Vilhelm [1612] blev kun 20 år og fik ingen arvinger.

I alt er der således 7 slægtsgrene af den fynske stamme

- FA-Svendborggrenen efter [1611] Henrik Adrian, der blev skibsfører. Efter hans 2 børn dannes der fire fynske slægtslinjer: FAA, FAB, FAC og FAD.
- FB-Tunøgrenen efter søn nr. 3 [1613] Ludvig Constanz, der først blev pharmaceut og derefter teolog 34 år gammel. Efter at have været personkapellan hos faderen blev han 1856 præst på den lille ø, Tunø, mellem Samsø og Jylland og samtidig gift i Rudkøbing med en 26-årig sømandsdatter, Cecilie Melson, der fra byen. Han døde allerede i 1863, men parret nåede at få tre døtre. De to døde uden efterkommere, og den tredje, der blev gift med en kunstmaler, Carl Rønnow, udvandrede med ham til USA, og så vidt vides kendes deres efterkommere ikke. Hermed standser Tunøgrenen.
- FC-Troensegrenen efter [1614] Emil August, der blev skibsbygger i netop Troense. Efter han børn dannes der 7 slægtslinjer: FCA, FCB, FCC, FCD, FCE, FCF og FCG.

FCB-linien, ”*Krarp-Jenningslinjen*” for linjeældste [1614311] Carl Sofus Krarp, der blev gift med svenske Elna eller Elsa Berta Maria Jennings, var administrator for de hjuldampere, der gennem søerne Väneren og Vätteren sejler fra Gøteborg til Stockholm. Emna/Elsa, der blev 94 år gammel, døde i 1971. En sønnesøn af Carl Sofus og fru Jennings [16143131] Carl Anders Krarp, f. 1938, blev oberstløjtnant i artilleriet.

Den linje, som Jens Christian Krarp tilhører, benævnes *FCE-oberstlinjen*, fordi den linjeældste, hans farfar [161452] Peter Constans Emil Krarp, f. 1878, var oberst af rytteriet og dennes søn [16145525] Karl Aage Krarp atter oberst af rytteriet. Jens Christians far, Niels Henrik (1908-68) var civilingeniør ved DSB, men døde ved at blive kørt over af toget ved Vesterport Station.

Hans Helmuth Krarp [1614543] 3.-ældste søn af den linjeældste i ”FCF-overretslinjen”, havde i slutningen af 1930’erne overtaget udgivelsen af stamtavle og Meddelelser fra genealogen Christian Tystrup, men måtte

give op på grund af travlhed i sin advokatforretning. Han nåede at udgive nogle få numre i en ”ny række” af meddelelserne, hvor han især fortæller om den fynske stamme.

FD-Gyldenstengrenen I ”Ny række” nr. 5 (1943) skildres således indgående efterkommerne efter [1615] Sophus Krarup, godsinspektør på Godset *Gyldensten* ved Bogense, i en artikel med overskriften: ”De fynske Krarup’er og Birkholm”. Godsinspektør Sophus købte gården ”Birkholm” ved landsbyen Eilby og boede dér på sine gamle dage, mens virksomheden som godsinspektør på Gyldensten blev overtaget af hans yngste bror [1618] Gottlieb Ferdinand.

Ferdinand fik 5 børn, alle døtre, hvis efterkommere udgør *FG-Ferdinandgrenen*, omfattende seks linjer (FGA, FGB, FGC, FGD, FGE og FGF).

Af Ferdinands fem døtre er den ugifte malerinde [16183] Anna Theodora Ferdinanda Alexandra Krarup (1862-1941), der i flere år opholdt sig i Rusland og malede ved Zarens hof, nok den mest kendte Krarup-kvinde, der har eksisteret. Hun har i ”42 år i Czarriget og Sovjet” skildret sine oplevelser, herunder barndoms minderne fra Gyldensten.

Oversigt

De følgende noter er udtryk for en ambition om at finde grunden til, at Krarup-slægtens stamfader, Christian Krarup til Dejbjerglund, arvede en meget stor part af kornskriver Christen Laursen Krarups formue, kort sagt at finde en mulig familieforbindelse mellem kornskriveren og Dejbjerglunds ejer.

Udgangspunktet (Note-1) er et notat fra 2011 med overskriften: ”Hvem var forældre til Christian Krarup, Dejbjerglund”. Her refereres to slægtsforskere. Først Lise Lund i Odense, som i 2007 fastslog, at Christian Krarup, ikke – som hidtil antaget var født på Fyn – dernæst Ole Bech Knudsen i Aarhus, som for det første redegjorde for, hvorfor det fremmedartede pigenavn Stivard eller Stevard er gået igen i slægten, og for det andet præsenterede en ukendt søstersøn til proviantskriveren, som denne forærede Skærsø Mølle i Ølgod sogn til.

Da Ole Bech Knudsen i 2020 blev bekendt med indholdet i ovennævnte Note-1, var han så venlig at sende mig en bemærkning om, at kornskriveren havde haft forbindelse med søhelten Niels Juel, samt en udskrift af kornskriverens testamenter.

Det fik mig til i Note-2 under overskriften ”Kornskriver Christen Laursen Krarup” at gøre op, hvad vi konkret ved om ham samt at referere indholdet af hans 1705-testamente.

I 1710 ændrede han testamentet og ophævede en testamentarisk gave på 1400 rigsdaler til Roskilde Adelige Jomfrukloster, hvad der førte til at klosteret rejste en klagesag, hvad der førte til en kommissionsundersøgelse i Viborg.

I note-3 beskrives undersøgelsen og dens resultat, og uddrag af hans 1710-testamente refereres. Overskrift: ”Testamentesagen”.

I Note-4 redegøres der for undersøgelser i Ølgod og de nærliggende sogne.

I note 5: "Christen Laursen og adelslægten Juel" overvejes det, hvor der kan have været forbindelse mellem kornhandleren og Juel'erne. Her er der imidlertid tale om ren spekulation

Overvejelserne søges til slut samlet i note-6: "Lars i Krarups nærmeste efterkommere".

Hvem var forældre til Christian Krarup, Dejbjerglund?

Syv gange har Krarup-slægtens stamtavle har været ført ajour. Sidste udgivelse var i 1995. I alle syv udgaver har *Christian Krarup til Dejbjerglund* og *Constance Bygum* været anført som stamforældre. Han levede 1699–1769; hun 1707–1766.

Constance var datter af en landmand, der ejede Viumgård i Sønder Vium, sydvest for Tarm, og hendes moder var præstedatter fra Hemmet – Sønder Vium. Om Christian Krarup vides det blot

- at han voksede op på Vindum Overgård ved Viborg, hos Christen Lauridsen (eller Larsen) Krarup, der døde 1711,
- at han blev student i 1717 og derefter var forpagter på gården Søvig ved Oksbøl samt at han købte Dejbjerglund i 1724.
- Der er imidlertid ingen, der ved, hvem der var hans forældre. Men problemet studeres stadig.

I løbet af de sidste 4-5 år har der således været offentliggjort to artikler med grundige undersøgelser af, hvem de var – dog uden at spørgsmålet er løst.

I 2007 skrev Lise Lund, Odense, f. 1921, en artikel i *Personalhistorisk Tidsskrift*² med overskriften ”Var Hans Thomesen og Inger Hansdatter forældre til Christian Krarup?” At dette skulle være tilfældet, har i mange generationer været Krarup-stamtavlens tese, men Lise Lund konkluderede, at det ikke har været muligt.

Og i 2011 kom der en artikel af Ole Bech Knudsen, Aarhus, i bladet ”Slægten”³. Titlen var: ”Krarup-slægtens rige arveonkel, Christen Lauridsen Krarup (ca. 1628-1711) til Vindum Overgård”, altså om den mand, som Christian Krarup voksede op hos.

² *Personalhistorisk Tidsskrift*, 2007:1, side 89 - 104

³ *Slægten*, Forum for slægtshistorie, nr. 43, januar 2011, side 53 - 60

Bech Knudsen

Sidstnævnte artikel skal omtales først, idet Bech Knudsen kortfattet ridser problemstillingen op: ”Krarup-slægten har været behandlet i utallige publikationer og artikler gennem de sidste 150 år. Som stamfader har man taget udgangspunkt i Christian Krarup til Dejbjerglund i Vestjylland. Hidtil har forskerne anset hans forældre for at være Hans Thomesen (fejlagtigt tillagt navnet Lange) (død 1699) og hustru Inger Hansdatter Krarup (død 1730) til Vormarksgård på Fyn.

Men i Personalhistorisk Tidsskrift 2007 stillede Lise Lund det udfordrende spørgsmål ”Var Hans Thomesen og Inger Hansdatter Krarup forældre til Christian Krarup?” Og hun nåede frem til svaret nej! Lise Lund kunne påvise gennem grundige arkivundersøgelser, at ægteparret ikke havde en efterlevende søn ved navn Christian. Hermed faldt de foregående 150 års opfattelse til jorden. Efter flere gennemlæsninger af Lise Lunds artikel følte jeg mig stærkt fristet til at gennemføre en fornyet undersøgelse af stamfaderens oprindelse. Men lad mig dog allerede nu fastslå, at det indtil videre ikke er lykkedes at påvise forældrene til Christian Krarup til Dejbjerglund”.

Lise Lund

Lise Lund havde opsporet en hidtil ukendt formynderiprotokol for Svendborg Amt med en skifteforretning efter Inger Hansdatters død i 1730. Det var primært en analyse af de her nævnte personer, der dokumenterede, at Christian Krarup til Dejbjerglund ikke kunne være søn af Hans Thomesen og Inger Hansdatter. Lise Lund skriver (s. 95, l. 11) ”I stamtavlen 1847 anfører udgiveren J.B. Krarup, at Christian Krarup kunne være søn af Christian Lauritzen Krarup. Denne siger imidlertid selv 1687, at han er barnløs og derfor vil oprette testamente”.

Den næstældste søn fra Dejbjerglund hed Niels Bygum Krarup. Han døde som provst i Vejrum i 1799. ”Han har fortalt, at hans far arvede 8000 rigsdaler efter Christian Lauritzen Krarup, men ellers har man kun” - skriver Lise Lund videre (s.95, fn) – ”testamentets ordlyd at holde sig til. Hovedarvingerne er hans broder Hans Larsen Krarups to døtre Kirsten Hansdatter Krarup, gift med Mads Andersen Listo til Skaungård, og Steward Hansdat-

ter Krarup, salig Søren Poulsens (Moth) på Vindum Overgård, hvortil hun var flyttet med sine to børn efter sin mands død i 1701 (s.95 fn)... De to andre niecer (se nedenfor) Inger Hansdatter Krarup på Vormarksgård og Ellen Hansdatter i Ølgod er ikke omtalt i testamentet”.

En ret omfattende beretning om de ældre generationer er givet af J.C. Hansen⁴. Her omtales både Christian Lauritzen Krarups broder Hans Larsen Krarup - som Christian skulle have købt en gård til i hjemsoget Tistrup ved Varde - og Hans Larsen Krarups fire døtre, som var:

- (1) Steward - gift første gang med Søren Poulsen Moth (død 1701), anden gang med Niels Wendelboe til Grauballegård,
- (2) Kirsten – gift med Mads Anderen Listo til Skaungård,
- (3) Inger – gift første gang med Hans Thomesen (død 1699), 2. gang med Hans Chr. Anker
- (4) Ellen – gift med Chr. Mortensen i Ølgod (død 1727).

Fra skiftet efter Stewards første mand, Søren Poulsen Moth, citerer Lise Lund bl.a.: ”Saasom jeg Christen Lauritzen Krarup til Vindum Overgaard er rette værge for min broderdatter Styvart Hansdatter, sal. Søren Poulsens, og hans tvende børn Christian Sørensen og Christiana Styvart Sørensdatter, agter jeg at tage bemeldte tvende børn og deres moder såvel som deres arv til mig. Odense 7. juni 1701⁵. Styvart Hansdatter styrede hus for sin onkel, indtil han døde” (s. 96, fn).

⁴ Jens Christian Hansen (1862 – 1944), cand.mag., skolebestyrer ved Sindal private Realskole indtil 1912. Derefter slægts- og personalhistoriker i Viborg. [Meddelelser om Familien Krarup, s. 102].

⁵ Odense skøde- og panteprotokol, side 107, Landsarkivet for Fyn.

”Nævnte Christiana Sørensdatter kaldte” - fortsætter Lise Lund uden kildehenvisning – ”sønnerne på Debjerglund (Christen, Niels Bygum og Jens Henrik) for sine fætre” (s.95, l.6). Det giver imidlertid ikke et fingerpeg om, hvem der forældre til Christian Krarup, Debjerglund.

Navnet Styvart

Det udanske navn Styvart (Steward eller Stivard) har altid voldt familiens slægtshistorikere hovedbrud. Det problem har Bech Knudsen imidlertid løst. Han skriver (s. 53):

”Ved et heldigt fund opdagede jeg, at Christen Larsen/Lauridsen Krarup havde et lille privatarkiv i Rigsarkivets samlinger af private personarkiver. ... Det viste sig at være en skiftekommissionsakt indeholdende det afsluttende skifte efter kongelig sukkerbager John/Johan Watson (død 1670) og hustru Steward Ward (død 1672/73). ...

Det fremgår af skiftet, at Christen Lauridsen Krarup kort efter John Watsons død var blevet gift med enken Steward Ward og dermed var blevet stedfader til en meget talrig børneflokk. Skiftet var meget omfattende og kompliceret pga. en lang række uafklarede tilgodehavender, ... Men inden man kunne nå at inddrive alle gældsposterne, døde Steward Ward ved nytårstid 1673, og en ny skiftebehandling blev sat i værk”. En ny og kompliceret skifteforretning gik i gang og der måtte en højesteretsdom til, inden alt var faldet på plads og Steward Wards børn blevet voksne. Bech Knudsen beskriver alle vanskelighederne og identificerer børnene.

Arvebeløb

Bech Knudsen afslutter artiklen således: ”Som vi tidligere har set, har Christen Lauridsen Krarup støttet Watson-børnene med betydelige beløb, på trods af hans modvilje mod formynderskabet. Endvidere er der meget, der tyder på, at han har hjulpet Hans Thomsen og Inger Hansdatter Krarup til købet 1694 af Vormarksgård for ca. 4.000 rdl.

I ”Stamtavle over Den Krarupske Familie”, udgivet af J.B. Krarup, Kbh. 1847, nævnes, at Christian Krarup til Debjerglund fik 8.000 rdl. i arv efter Christen Lauridsen Krarup.

Steward Hansdatter Krarups søn Christian Sørensen Moth udlånte i 1720 hele 6.100 rdl. til forskellige personer. På det tidspunkt var han kun 20 år, så en nærliggende tanke kunne være, at det for størsteparten drejede sig om arv efter moderens farbroder Christen Lauridsen Krarup. Og Stewards datter Christiane Sørensdatter Moth gav ligeledes 1720 arveafkald for sin fædrene og mødrene arv på 2.000 rdl.⁶

Ellen Hansdatter Krarup var kun blevet tillagt 1.000 rdl. i arv, måske fordi hun ikke havde livsarvinger.⁷

Kirsten Hansdatter Krarup, gift med Mads Andersen Listo, havde tilsyneladende arvet Christen Lauridsen Krarups gårde i Tistrup sogn, nemlig Galthoved, Hesselhoved og Gårde, værdisat til til 1.640 rdl., som blev solgt 1727 til Niels Sørensen Mosbøls enke i Skærbæk Mølle. Desuden havde

⁶ Landsarkivet for Nørrejylland (LAN), Allinggård godsarkiv, Afkald og kvitteringer for børnepenge og arvemidler, 1714-1804.

⁷ LAN, Viborg Landsting, Skøde- og panteprotokol, 1731-1737, fol. 634b-635a.

Mads Andersen Listo overtaget en obligation på 1.000 rdl. for et lån, Christen Lauridsen i 1710 var pålagt at yde kongen. Endvidere havde Mads Andersen Listo og Kirsten Hansdatter Krarups datter Christine Johanne i 1708 fået tillagt Skavngård og andet gods til en værdi af 1.600 rdl.

Christen Lauridsen Krarup var morbroder til Niels Sørensen Mosbøl (+1717) i Skærbæk Mølle, og havde ved gavebrev af 5. marts 1698 skænket møllen til søstersønnen. Møllen havde Christen Lauridsen Krarup købt året før på auktion. Herudover var Niels Sørensen Mosbøl tillagt 3.300 rdl. i testamentet.⁸

Forskellige andre personer var også på flere tidspunkter blevet tildelt mindre beløb.

Ingen tvivl om at Christen Lauridsen Krarup var en særdeles formuende mand, og rundhåndet betænkte sine slægtninge. Da han solgte Vindum Overgård i 1708 til Janus Friedenreich til Palstrup, udstedte sidstnævnte en obligation på 18.000 rdl., ”som skal være destineret til fyldestgøre det testamente monsr. Krarup gjort haver, så vidt det kan tilstrække”. Det var store beløb, som blev fordelt før og efter den rige arveonkel Christen Lauridsens død”.

Afsluttende overvejelser

Tilbage til Lise Lund. Noget af det, der gjorde hende betænkelig ved familietraditionen om Christian Krarups oprindelse, var hans børns fornavne. De var: Maren, Christen, Niels Bygum, Marie Cathrine, Anne Kirstine, Jens Henrik og Thure (to gange). ”I dette kuld findes hverken Hans, Inger eller Thomas, som burde være forekommet som opkald” – hvis Christians forældre havde været Inger Hansdatter og Hans Thomesen.

I 2007 sendte jeg Lise Lund en tak for en fremragende artikel og gav samtidig udtryk for de overvejelser, jeg havde gjort i forbindelse med en beretning jeg havde skrevet om Dejbjergfamiliens kirkelige tilhørsforhold. Til Lise Lund skrev jeg dengang:

”Kan ærgre mig over ikke selv at have studset over børnenavnene fra Dejbjerglund. Det synes meget sandsynligt, at den ældste søn er opkaldt efter Christian Krarups far. Navnene Maren, Jens Henrik = en halvbroder til Con-

---

⁸ LAN, Lundenæs-Bøvling amter, skifteprotokol 1713-24. fol. 162a-177b.

stance Bygum – og Thure hidrører tydeligvis fra Constances familie, og det må vel formodes – efter skik og brug – at den næstfødte datter skulle kaldes op efter farmoderen, når man ikke – hvad der jo også var sædvane genanvendte Maren.

Først troede jeg, at Christian Krarup skulle søges via svigerfaderen Niels Jensen Bygum. Derfor har jeg brugt en times tid på Rigsarkivet forleden til at gennemgå Nygaards sedler. Det afslørede et par ting. Constances mor (præstedatteren Maren Thuresdatter fra Hemmet – Sdr. Vium) var ikke Niels Jensen Bygums første kone. Han fik den 30/10 1703 kgl. Konfirmation, jf. jyske register 23.511, på et mellem ham og hans kone Kirsten Lauritsdatter af 28/8 oprettet testamente. Ingen børn. Samme Kirsten Lauritsdatter havde først været gift med Jens Mouritsen i Tarm, Egvad sogn. Ægteparret fik 23/8 1698 – efter 24 års ægteskab – kgl. konfirmation på, at længstlevende måtte sidde i uskiftet bo mod at afdødes arvinger skulle have 50 rigsdaler.

Jens Mouritsen var borger i Varde, og i 1687 var Juellingsholm i Sdr. Omme sogn forpagtet til ham. Derfra er han formentlig flyttet til Tarm. Kirkebogen fra Sdr. Omme eksisterer, og der synes jeg – på nettet - at have kunnet konstatere, at forpagtningen overgik til en Johs. Jørgensen, der 1694 på stedet blev viet til Maren Lauritsdatter.

○ Tarm

∨ Skodbøl

Sdr. Omme

Juellingsholm

Jeg søgte den vej i håb om at kunne finde en Christen Lauritsen – evt. en bror til Christian og Hans Larsen Krarup – som far til Christian Krarup, Dejbjerglund. Så ville betegnelsen ”fætter til Christian Poulsen Moth jo passe”. Men Maren Lauritsdatter synes at være datter af magister Laurits Jørgensen Fog, præst ved Sct. Catharina 1692 – 1747.

Ved dåb i Sdr. Omme i 1698 af sønnen Jørgen (Johannesen) er der en Christen Christensen fra Skodbøl i Aadum sogn som er fadder. Ham vil jeg prøve at efterforske.

Er nemlig forholdsvis overbevist om, at Christian Krarup, Dejbjerglund, skal findes i Sydvest-Jylland, og jeg er altså enig i, at man skal søge en Christen (Christian) Christensen.

Christian og Hans Larsen Krarup havde en søster – navnet ukendt – som var gift med Christen Pedersen i Krarup. I ”Meddelelser”, p. 102, sp. 2) skriver Jens Lind⁹, at dette ægtepar havde en datter, Mette, der blev gift med Mads Olesen, og at Christian Larsen Krarup forærede dem gården Hesselho i Tistrup sogn. Mette måtte som enke gå fra gården. Kan ægteparret foruden Mette have haft en søn, der som det ville være naturligt hed Christen, og kunne Christian Krarup evt. være søn af denne evt. Christen.

Det er foreløbigt en teori, jeg vil efterprøve på en eller anden måde.

Denne evt. Christens kone må i så fald nok have heddet Marie Cathrine, jf. datteren fra Dejbjerglund, f. 1729.

Denne evt. Christen og hans kone må i så fald være døde omkring år 1700.

Tror således ikke, at Christian Krarups oprindelse skal søges på Fyn.”
Så vidt brevet til Lise Lund.

---

⁹ Jens Lind (1874-1934) Apoteker i Viborg. Barnebarn af Janus Balthasar Krarup, udgiver af ”Stamtavle over Den Krarupske Familie, 1847. Jens Lind har skrevet flere artikler i Meddelelser om Familien Krarup.

Kornskriver Christen Lauridsen Krarup

I 1657 arvede adelsmanden Niels Sehested Herregården Mullerup i den sydøstlige del af Fyn (Gudbjerg sogn, Gudme herred). Men ”Niels Sehested sad i dårlige økonomiske forhold, der bevirkede, at han gang på gang måtte pantsætte bøndergods for endelig i 1674 (den 4. april) at udstede et åbent brev til Christen Lauridsen for en sum penge efter udgivne obligationer og pantsatte herved ifølge dette pantebrev – underskrevet af admiral Niels Juel til Sæbygård – til ham (Christen Lauridsen) hovedgården Mullerup med alt tilliggende bøndergods ... Niels Sehested døde før 1681, og Mullerup arvedes af hans umyndige børn, der fik deres farbror Jens Sehested som formynder. Han solgte 1683 gård og gods til ”erlig, aktbar og velfornemme mand Christen Lauridsen Krarup”, der overtog hovedgården Mullerup med underliggende bøndergårde med alle dens enemærke, ager, eng og græsning og anden herlighed og gårdens bygninger, i alt 482 tdr. hartkorn a 37 rdl. = 17 834 rdl.”¹⁰

Hvem var denne ærlige, agtbare og velfornemme mand?

Han skriver selv år 1700 som svar på en opfordring til at give et forskud til kongen på 5000 rigsdaler, at vel er det pligt at efterkomme kongens vilje, men at kongen dog bedes ”at vilde anse min ringe Persons Oprindelse, at jeg er fød af fattige erlige Bønder Folck, men Gud allermægtigste har givet mig Lycke udi Kiøbmands Handel, og det fornemmeligen med udenrigs Kiøbmand udi England, Holland og andre Stæder, ald den Middel jeg i saa Maa-de med min endnu uliquide Medinteresserede samblet er udi fast Jordegøeds anwent”.¹¹ Han skal dog gøre sit yderste for at skaffe kongen 3000 rigsdaler. Den 11. juni 1672 4, 1½ måned efter udstedelsen af Niels Sehested til Mullerups åbne brev til Christen Lauridsen kom der en anden gård ind i billedet. Det er herregården Palstrup, ca. 10 km. sydøst for Viborg, (Højbjerg sogn, Lysgård herred). Her udstedte ejeren en obligation til Christen Lauridsen

¹⁰ ”Danske Slotte og Herregårde” (Kbh. 1965), bind 8, ved kaptajn Axel Pontoppidan.

¹¹ Af arkivregistrator Janus Fr.Krarup optegnelser, ”Medd. om Fam. Krarup”, 1922, side 52.

Krarp i København på 1400 rigsdaler.¹² Her havde rigsråd Oluf Parsberg 1590 - 1661, Palstrups ejer fra 1641, ”forøgede Palstrups tilliggende af bøndergods ganske betydeligt. Hele Levring sogn hørte under gården, men desuden havde Oluf Parsberg en del strøgods, væsentlig beliggende i Vendsyssel og Vestjylland, i alt beløbende sig til 74 gårde”.¹³

Strøgodsset i Vestjylland blev i 1678 opkøbt af Christen Krarup, som overlod en gård i Gårde til sin broder, mens Hesselho, Galtho, Letbæk (alle i Tistrup sogn, Øster Horne herred), og andre store gårde blev skænket til andre af familien. Det skriver den kendte botaniker, Apoteker i Viborg, Jens Lind (1874 – 1939), i en artikel om ”de ældste Krarup’er”.¹⁴ Og han fortsætter: ”Første gang vi hører Chr. L. Krarup nævne, er han kornskriver på Proviantsgården ved Københavns Slot. Afgifterne af kronens vidtstrakte ejendomme blev dengang mere afgivet i korn end i kontanter, så det var en meget betroet post at modtage alt dette korn og fordele det mellem hofholdningen, hæren, flåden og alle de andre departementer og sælge resten...”

Trods købet af Mullerup havde han tilsyneladende i 1687 fortsat bolig i København¹⁵.

Vindum Overgård

År 1700 mageskiftede Christen Laursen Krarup med ejeren af Vindum Overgård ved Viborg (Vindum sogn, Middelsom herred), kaptajn Anders Skeel, der fik Mullerup, mens Christen Krarup overtog den jyske gård, ”47 Tdr. Hartkorn, jus patronatus til Vinkel, Rind, Almind, Vindum og Brandstrup Kirker samt Bøndergods 247 Tdr. Hartkorn – herunder Skaungaard – for 17 500 Rdl.”¹⁶ Og nu forlagde han residensen hertil.

---

¹² Arkivar Oluf Nielsen: Københavns Historie IV, 461, tillæg til side 332, jf. ”Medd. om Fam. Krarup”, 1922, side 51.

¹³ ”Danske Slotte og Herregårde”, Palstrup, bind 13, Kbh. 1966, ved Sven Egelund

¹⁴ Jens Lind: De ældste Krarup’er. ”Medd om Fam. Krarup”, 1930, side 103. Jens Lind var på mødrene side oldebarn af provst Janus Balthasar Krarup (1774 – 1852), Gerlev – Dråby ved Frederikssund.

¹⁵ Arkivar Oluf Nielsen: Københavns Diplom IV, 707: ”1689 beboer Christen Lauritsen Krarup som Ejer Gaarden nr. 54 paa Købmagergade, ansat forhen 510 Rdl., nu 450 Rdl.”

¹⁶ ”Med. om Fam. Krarup”, 1922, side 52.

Tilladelse til testamente

I 1687 havde Christen Laursen Krarup ansøgt om kongelig tilladelse til, ”at jeg nu i mit 59de Aar uden Livs Arvinger min Tid haver frembragt” at gøre Testamente... København, 1687, 19/4”.

Tilladelsen fik han en måned senere.¹⁷

Først år 1705 fik han imidlertid taget sig sammen til at få testamentet udfærdiget. Det ved vi, fordi Slægtsforskeren Ole Bech Knudsen i Aarhus har tilsendt mig hele hans testamentesag.

Udsættelsen kan måske skyldes, at hans sagfører, justitsråd Severin Rasmussen var under til mistanke for at have modtaget bestikkelser ved embedsbesættelser og måtte flygte til udlandet¹⁸.

Brev fra Ole Bech Knudsen

”Kære Sten Krarup. Jeg har netop læst dit lille notat om Krarup slægten i ”Fem oldeforældres aner”, som nu er scannet i ”Slægtshistorisk Bibliotek”.

Jeg har i mange år, siden Lise Lunds artikel, forsket i Krarup slægtens ældste led. Jeg vedhæfter kopi af Christen Lauridsen Krarups testamente, som findes blandt de konfiskerede dokumenter efter Severin Rasmussen, som tog sig af Christen Krarups københavnske sager efter at denne var flyttet til Fyn, senere Jylland.

Jeg fandt testamentet ved et rent tilfælde, da jeg sad og læste ”Lensbaron Hans Berner Schildens Holstens Slægtebog”, anden del, bd. II, Kbh. 1958-61, s. 374 og 386, note 23.

Christen Lauridsen Krarup havde haft et nært samarbejde med søhelten Niels Juel.

Bl.a. havde de under den skånske krig udrustet et kaperskib. Se: Jørgen H. Barfoed: ”Niels Juel. Liv og gerning i den danske Søetat.” Aarhus 1977, side 220.

Dette nære samarbejde havde bl.a. bevirket, at Christian Lauridsen Krarup havde testamenteret 1.400 rdl. til Roskilde Adelige Jonfrukloster, hvis ene stifter var Niels Juels søster, Anne Juel.

---

¹⁷ Af arkivregistrator Janus Fr.Krarup optegnelser, ”Medd. om Fam. Krarup”, 1922, side 51.

¹⁸ Dansk biografisk Leksikon.

Imidlertid ombestemte Krarup sig, hvilket førte til en kommissions sag, som nu findes i Roskilde Adelige Jomfruklosters arkiv. ....

Jeg har ikke beskæftiget mig med Krarup slægten de sidste 5 år efter at jeg er blevet pensionist, men kommer stadig jævnligt på Rigsarkivet i Viborg.

PS. Er Christian Krarup måske en uægte søn af Christen Lauridsen Krarup ???.

De bedste hilsner”

Christen Laursen Krarups 1705-testamente

Christen Laursen Krarup sidste vilje blev her i 1705 udtrykt i flg. punkter:

1. Der testamenteres 500 rdl. til hvert af hospitalerne i Ribe og Varde
2. Der skal gennemføres en sømmelig begravelse
3. Forhold overfor ukendte eller opståede krav
4. ”Vil jeg hermed have testamenteret og givet til Christian Krarup en kapital af fem tusinde rigsdaler danske kroner, som han skal nyde efter min død, og som jeg har indsat og beskikket velædle og velbyrdig hr. justitsråd Severin Rasmussen til en fuldmyndig kurator over dette mit testamente og sidste viljes fuldbyrdelse, så skal førskevne fem tusinde rigsdaler til hannem leveres i den stadig forhåbning og til forsigt, at han haver troligen indseende med, at bemeldte Christian Krarup bliver holdt til guds frygt og skikkelighed, og for renten af førskevne kapital oplært udi det latinske sprog, således at han nogenledes kan forstå, og ellers øvet udi det tyske og franske sprog, samt skrive- og regnekunsten, med hvis videre hans hu og nemme kan falde til, og tiden og lejligheden udfordrer. Og når han har opnået sine 25 år, skal han, såfremt han sig skikkeligen og vel forholder, selv kapitalen leveres til sin velfærds fortsættelse. Men skulle han forinden den tid ved døden afgå, skal hans efterladte kapitalers rente væe hjemfalden de tre fjerde parter til Kirsten Hansdatters børn, og resten en fjerdepart til Steward Hansdatters børn, og nyder søn og datter lige deling...”
5. Til min broderdatter Ellen Hansdatter giver og testamenterer jeg, foruden den bondegård i Hjeding, Ølgod sogn, som jeg forhen givet haver, endnu udi rede penge et tusinde rigsdaler god gangbar mønt, som efter min død skal leveres til hende selv mod behørig kvittering.

6. Til min søstersøn Niels Sørensen Mosbøll skænker og forærer jeg, foruden Skærbæk Mølle, som jeg forhen givet haver, endnu udi rede penge to tusinde rigsdaler, såvel som jordegods i Malt herred ...
7. Min broderdatter Stiward Hansdatters tvende børn, Christen Sørensen Krarup, og Christian Stiward, skal nu, foruden de sex hundrede rigsdaler jeg dennem forhen givet haver, endnu udi i penge enhver af dennem tolv hundrede rigsdaler god gangbar dansk mønt, som skal leveres til moderen Stiward Hansdatter, og skal den årlige rente, såvel af de forrige sex hundrede rigsdaler, som af disse nu testamenterede to tusinde og fire hundrede rigsdaler, først angår fra min dødelige afgang, og siden årlig lægges til kapitalen, indtil sønnen bliver myndig, og datteren kommer i mands værge...
8. Min broderdatter Kirsten Hansdatters søn, Christen Madsen, skal nyde og have efter min død 1500 rigsdaler, i lige måde hendes datter Ellen Lisbeth Madsdatter femten hundrede rigsdaler i god gangbar dansk mønt, som leveres til faderen Mads Andersen mod behørig kvittering...
9. Mads Olsens fem sønner i Hesselhoved i Lundenæs len skal efter min død nyde, nemlig Christen Madsen to hundrede og halvtredsindstyve rigsdaler, Ole Madsen to hundrede rigsdaler, Lars Madsen to hundrede rigsdaler, Jens Madsen hundrede og halvtredsindstyve rigsdaler, og Christen Madsen tre hundrede rigsdaler... Desforuden beholder Lars Madsen Krarup og hans broder Ole Madsen den gård i Bræstrup by i Skanderborg Amt, som jeg dennem ved mit skøde af 3. marts 1696 skænket og givet haver. Og skal faderen Mads Olsen, og efter hans død hans hustru Mette Christensdatter nyde og have efterskrevne jordegods i Omme [Nørre Omme] sogn, nemlig Stakrog, ...
- 10 Velædle og velbyrdige hr. justitsråd Rasmussen... som jeg indsætter og beskikker til fuldmyndig kurator skal nyde tre tusinde rigsdaler danske kroner.
Vindum Overgaard – ikke dateret

Afslutning

Som det fremgår af Ole Bech Knudsens brev ændrede Christen Laursen Krarup sin sidste vilje i 1710, et lille år før han døde på Vindum Overgård.

Historien om det det ændrede testamente og den kommissionssag, ændringen gav anledning til fortælles i note-3.

Christen Laursen Krarup har imidlertid ikke følt sig bundet til Vindum Overgård. Det fremgår det bl.a. af kommissionssagens akter, at han har besøgt en kgl. tolder i Aalborg, Henrich Christian, som blev udpeget som formynder for den Christian, som i foranstående 1705-testamente skal arve 5000 rigsdaler.

Og jf. en af Nygaards sedler i Rigsarkivet (og nu på nettet) ”fik han, der snart opholder sig på sin gård, Vindum Overgård, og snart på det strøgods i Ribe stift, beviser på, at han kan lade sig betjene af præsten i Hodde-Tistrup og i presserende tilfælde af nærmest boende præst”. (Jyske register 22.388, nr. 139). Endvidere har Nygaard 1711 noteret, at han fik ”1711 4/5 kgl. bevis på, at hans lig måtte begraves med samme ceremonier som adelen i almindelighed” (Jy. reg. 24.10 nr. 64).

Han blev gravsat i Vindum Kirke.

Testamentesagen

Christen Laursen Krarups 1705-testamente, som er refereret i Note-2 blev verificeret med en justitsråd Peder Rasmussen¹⁹ i København som kurator og underskrevet den 13. oktober 1706 med bl.a. følgende påtegning af den 1. juni 1709:

”5. post. Det Adelige Jomfru Kloster, som udi Roskilde af Hans excellence hr. geheimeråd og general admiral hr. Niels Juel, og hans velbårne frue, fru Margrethe Ulfeld, er indrettet og stiftet, giver jeg i croner 1 400 rdl.”

Christian Laursen Krarup døde i april 1711, men et årstid før sin død havde han på Vindum Overgård udstedt et nyt testamente, dateret 24. maj 1710.

Her blev der nedfældet, mens ”Gud Gud endnu har givet mig min fulde fornuft og sandtze”

1. De til de fattige testamenterede 1000 rigsdaler, samt de 200 rigsdaler, som findes bag i bemeldte testamente den 1. juni den 1. juni 1709, bliver henlagt til de fattige udi Aalborg efter den derom videre oprettede fundats.
2. Udi 5te post har jeg tillagt min broderdatter Ellen Hansdatter et tusind rigsdaler. Hermed forholdes således, at kapitalen ikke leveres, men renten betales hende årligt.
3. Hvad de 1400 rigsdaler croner angår, som ved påskrift af 1ste juni 1709 var betænkt at give til Det adelige Jomfru Kloster i Roskilde, da haver jeg tvunget formedels tidens forandring, store udgifters formerelse, samt mine egne fattige pårørendes slette tilstand, samme post ganske at frafalde og ophæve, så intet i nogen måde af bemeldte 1400 rigsdaler efter min død skal svares eller gives, mens min bo derfor at være kraeløs, og til min arvinger hjemfalden.
4. Og som jeg haver persvaderet Kongelig Majestæts tolder i Aalborg, ædle sr. Henrich Christian, til sig at påtage at være Christian Krarup (som nu er i sit tolvte år) hans curator, item min broderdatter Stevart Hansdatter Krarups lavværge, såvel som hendes tvende børn, Christen Sørensen Kra-

---

¹⁹ Formentlig fordi Severin Rasmussen i 1705 var flygtet til udlandet.

rup og Christian Stevardt Sørensdatter, deres værgemål at iagttage, så har han des årsag bemøjet sig til at overvære denne min sidste og endelige beslutning, og efter min dødelige afgang om fornødent at indfinde sig udi boen om fornødent eftersom hr. cammeråd Peder Rasmussen ej så hastig kan coparere; da han strax tilkendegiver bemeldte hr. cammeråd min død og indhenter hans vilje, da jeg ikke vil have sat anden fuldmægtig herover og ingen anden øvrigheds mænd haver at forrette noget i boen.

En kommissionssag

Som foran meddelt af Ole Bech Knudsen førte en klage fra Det adelige Jomfrukloster over det ændrede testamente til, at der blev nedsat en kommission til at undersøge sagen. Kommissionen trådte sammen i Viborg og sagen førtes af to lokale sagførere, for det adelige jomfrukloster prokurator Anders Bruun og for Krarups arvinger prokurator Jep Hansen.

I sin procedure fremhævede prokurator Bruun,

- at Christian Laursen Krarup af sine midler havde givet 1400 rdl. til jomfruklostret, *fordi de Juel'er, som først indstiftede samme kloster, havde været årsag til hans lykke, og forfremmet ham til den velstand, han var udi,*
- at han ikke før den 24. maj 1710 havde haft nogle tanker om at forandre dette sit kristelige legat
- at den salige mand i maj 1710 var så svækket, at han ikke var bevidst om, hvad han foretog sig.

Prokurator Jep Hansen påstod, at 1710-testamentet, der var behørigt bevidnet og underskrevet af den kongelige tolder i Aalborg, Henrich Christian og velædle hr. Anders Jensen i Højbjerg Mølle²⁰.

Kommissionen endte med at indstille sagen til kongens afgørelse og fremhævede, at det jo netop var kongen, der havde givet tilladelse til, at Christian Laursen Krarup selv kunne afgøre, havde der skulle ske med hans efterladenskaber.

Vi kender imidlertid ikke Frederik IV's (enevoldskongens) afgørelse.

---

²⁰ Anders Jensen i Højbjerg Mølle havde været fuldmægtig på Vindum Overgård omkring år 1700, jf. Vindum kirkebog..

Testamentesagens udsagn

Af den testamentesag, hvor udskriften fylder ikke mindre end 23 maskinskrevne A4-sider, kan vi uddrage en del ny oplysninger

- Den af jomfruklostrets sagførers anførte og overfor fremhævede indlæg om, at Christian Laursen Krarups lykke og velstand skyldtes familien Juel
- Den rolle som kgl. Tolder i Aalborg Henrich Christian havde som værge, ikke alene for den unge Christian Krarup (nu i sit 12. år), men også for Christian Moth – den senere ejer af Kvistgård –, Christiane Moth og deres mor Stevard Hansdatter samt som substitut for kurator Peder Rasmussen, justitsråden i København.
- De 500 rigsdaler om tidligere var tiltænkt de fattige i Ribe og Varde ændre destination til Aalborg. Hvorfor?
- Det fremgik af afhøringerne, at 1710-testamentet var skrevet af Mads Andersen Listo i Staungård, der 1703 var blevet gift med Christian Laursen Krarups broderdatter Kristine Hansdatter. Han havde under afhøringen i kommissionen meddelt, at det havde han gjort, lige som han havde udfærdiget alle Christian Laursen Krarups breve i de sidste år.

Hvem var den kgl. tolder i Aalborg?

Hans fulde navn var Henrich Christian Cornelissen, født 1659 i København, formentlig søn af en koloniembedsmand, senere fyrforvalter for de to fyr på Skagen og Anholt, død 1684. I Tauber: "Embeds- og Bestillingmænd i Aalborg" (p. 223) anføres det: "Var 6 år i flåden, i 30 (?) år tolder, committeret ved landmålingen", død 1722. Begravet i Vor Frue Kirke, gift med Ane Madsdatter, f. 1649 på Taastrup Hovgård". Og forfatteren tilføjer: Biskop Bircherod bemærker i sin dagbog under 22. maj 1702: "Fik vi mange Malcontenters Klagemaal i Aalborg at høre, saasom Tolderen Henrik Christian havde nyligen taget til Priis en stor Partie af allehaande Købmandsvarer, hvilke man om Natten havde søgt at practisere ind i Byen ufortoldet; og vare de fleste og fornemste Kjøbmænd Parti i Parter af samme Gods".

Tolderen har tilsyneladende været "Karl for sin Hat"!

Hvordan tolder Henrich Christian er kommet ind i billedet som formynder for unge Christian, er ikke godt at vide. Kan han have haft et samarbejde

med kornhandleren i forbindelse med dennes professionelle virksomhed, evt. protegeret af familien Juel, eller evt. et kammeratskab med hans kollega i norske Christiania, hvis bror – som omtalt i note-4 - var gift med Mads Andersen Listos kusine. Vi finder aldrig ud af det.

Ølgod Sogn med Skærbæk Mølle

I Ølgod sogn var der i 1600-tallet en mindre herregård, Lindbjerggård, ejet af adelsmanden Henrik Juel (1629-1701). Han havde en fuldmægtig ved navn Iver Hansen, som senere fæstede gården List i samme sogn, og derefter muligvis antog slægtsnavnet Listo.

Iver Hansen havde børnene Lisbeth Iversdatter og Anders Iversen. Lisbeth blev gift med en Markus Jensen, som overtog stillingen som fuldmægtig på Lindbjerggård. Lisbeth døde 1701, 47 år gammel, men Markus Jensen giftede sig igen i 1705.

Lisbeth og Markus havde en datter Lene Maria Markvardsdatter, der 1727 blev gift med en Peder Lauridsen ved Ølgod kirke, hvilket formentlig betød, at han var forpagter af præstegården.

Videnskabernes Selskabskort 1803, udsnit over Ølgod sogn.

Kopi efter Tage Olesen: Ølgod sogns gård- og slægtshistorie (1988)

Listo

Lisbeths Iversdatters bror, Anders Iversen (Listo), menes at have overtaget List, faderens fæstegård, men vi ved ikke, om det var ham eller faderen, der først kaldte sig Listo. Imidlertid blev Anders Iversen far til den Mads Andersen Listo, som blev gift i Vindum 9 1703 med Christen Laursen Krarups broderdatter Kirstine, han som i 1710 havde ført pennen ved udfærdigelse af Krarups 1710-testamente og i øvrigt skrevet Krarups breve i de sidste år. Det vil formentlig sige: Været håndskriver (sekretær) for Krarup.

Det kunne synes at være et tegn på, at Mads Andersen Listo ikke havde været uden indflydelse på den ældre godsejers beslutning om at ændre sit første testamente..

For Peder Lauridsen ved Ølgod kirke, ægtefælle til Mads Andersen Listos kusine i Ølgod, Lene Marie Markvardsdatter, er der på en af Nygaards sedler tilføjet ”Fønss”, og det anføres at han havde en bror, Niels Lauridsen Fønss, der var obervisiteur ved toldvæsenet i Kristiania. Kan det have haft indflydelse på udpegningen af Aalborgtolderen Henrich Christian som formynder for den unge Christian Krarup, slægtens stamfar? Kan der være en sammenhæng, som overvejet i Note-3?

Skærbæk Mølle

Fra Ølgod-Strellev lokalhistoriske arkiv har jeg modtaget kopi af en håndskrevet afskrift af følgende skødebrev: ”Jeg, Christen Lauridsen Krarup til Mullerup, har ved auktion i Viborg udi Søren Christensens hus, mig tilforhandlet Skjærbæk Mølle, liggende i Øster Horne herred, Ølgod sogn, som afgangne Christen Christensen tilforn beboede, og skylder årlig 10 årle mel og står udi ny landmålings matrikel for hartk. 3-2-2-2-, som jeg efter min adkomsts lindelse herved skjænker og forærer til min søstersøn Niels Sørensen Morsbøl.

Forssumhoed d. 5/2 1698 Christen Laursen Krarup

Til vitterlighed: Christen Mortensen, Forssomhoed, Jakob Knudsen, Østergaard i Lyhne, herredsfoged i Øster Nør Herred”.

Skærbæk Mølle havde, indtil den ved dette skøde blev en selvejerejendom, været fæstemølle under Østergård i Lyne sogn, på den tid ejet af herredsfoged Jakob Knudsen, det ene vitterlighedsvidne. Det andet vidne, Christen Mortensen, var gift med Christen Laursen Krarups broderdatter, Ellen Hansdatter, som efter 1705-testamentet skulle arve 1000 rigsdaler.

Foto fra »Varde og eventyrets land i billeder« 1954.

Skærbæk Mølle i fotografieret i 1930'ne.

Her kopieret efter Tage Olesen: Ølgod sogns gård- og slægtshistorie (1988)

At det er en søstersøn til Christen Laursen Krarup, Niels Sørensen Morsbøl, der iflg. skødebrevet bliver møllejer, indbærer, at der var en hidtil ukendt datter af Lars i Krarup, som blev gift med en ved navn Søren. Morsbøl er et stednavn i Grindsted sogn, så mon ikke Niels Sørensens forældre har boet dér?

I Tage Olsens bog med "Ølgods gård- og slægtshistorie" kan man følge Niels Sørensens efterslægt. Selv dør han i 1717, men hans kone gifter sig ikke igen og ender med at være den rigeste skatteyder i Øster Horne herred. Navnet Stivard træffes i 1700-tallet er par steder i Ølgod sogn.

En antagelse vedr. Christen Christensen, beboer i Skærbæk Mølle

Den i skødet nævnte tidligere beboer af Skærbæk Mølle, Christen Christensen, var død 1698. Desværre begynder den ældst eksisterende kirkebog for Ølgod-Strellev sogne først ved år 1700. Det er således ikke muligt, hverken at finde Christen Christensen begravelsesdag eller hans hustrus død.

Hvorfor skulle Christen Lauridsen Krarup have indskudt penge i denne fæstemølle, for derefter at overtage den?

Jeg tror det skyldtes, at Christen Christensen har tilhørt Krarup-familien,

- at han meget vel kan have været søn af en ukendt nevø eller niece, evt. broder til Christen Laursen Krarups søsterdatter Mette.
- At både han og hans kone er døde i 1698 og har efterladt sig en lille dreng, som Christian Laursen Krarup har taget til sig og ladet vokse op hos broderdatteren Stigvard Hansdatter, som med sine to børn Christian og Christiane førte hus på Vindum Overgård. I Vindum kirkebog står hun anført som "forpagter på Vindum Overgård".

Vi vil i Note-6 søge at skabe et overblik over de nærmeste efterkommere efter Lars i Krarup.

Christen Laursen og adelslægten Juel

Hvordan kan en bondedreng fra landsbyen Krarup i Tistrup sogn ved Varde være blevet kornskriver ved Københavns Provianthus i 1650'erne?

Vi ved, at han under den skånske krig gjorde gode forretninger med søhelten Niels Juel, og at satte penge i den fynske herregård Mullerup, mens den tilhørte adelsmanden Niels Sehested, broder til Sophie, søheltens mor – gift med rigsråd Erik Juel – og at han før 1700 mageskiftede Mullerup, som han da havde erhvervet, med Vindum Overgård ved Viborg, ejet af en brodersøn til hustuen til statsmanden Jens Juel, søhelten yngre border.

Det synes derfor nærliggende nærmere at overveje, om bondedrengen allerede i sin opvækst kan have haft forbindelse med de adelige Juel'er.

Bonedrengen stammede fra Krarup i Tistrup sogn (Øster Horne herred, Ribe amt). Tistrup var anneks til Hodde, og i Hoddes nabosogn Øse – se oversigten over herreder og sogne i Ribe amt på næste side – lå hovedgården Vesterbæk, som ejedes af førnævnte rigsråd Erik Juel (1571-1657) til Alsted (Øster Nykirke sogn, Vejle amt) og Hundsbæk (Læborg sogn, Malt herred). Han var som nævnt gift med Sophie Sehested (1594-1658), søster til den Niels Sehested, som, Christen Laursen Krarup i 1674 ydede lån, og til den Jens Sehested, som han senere købte Mullerup af, samt til den kendte Hannibal Sehested, Christian IV's svigersøn, først statholder i Norge, senere Danmarks Riges skatmester.

I Tistrups nabosogn Ølgod ejede rigsråd Erik Juels broder, Jens Juel (1594-1636) hovedgården Lindbjerggård, som gik videre til hans søn Henrik Juel (1629-1701). Førnævnte Erik Juel og Sophie Sehested fik fire sønner

- Claus Juel (1621-73) til Sønder Vosborg (Ulfborg sogn og –herred, Ringkøbing amt), nabo til Nørre Vosborg.
- Peder Juel (1623-56) til førnævnte Hundsbæk (Læborg sogn). Der 1647-55 var dansk resident (udsending) i Stockholm. Han skal have følt sig meget knyttet til Hannibal Sehested og blev et år før sin død gift – andet

ægteskab – med Dorothea Sehested, datter af kansler Christian Thomesen Sehested (1560-1657)

- Niels Juel (1629-97), generaladmiral til Valdemar Slot på Tåsinge, gift med landsforræderen Co5fitz Ulfeldt broderdatter, Margrethe Ulfeldt, en af grundlæggerne af Roskilde Adelige Jomfrukloster (nu kun Roskilde Kloster)
- Jens Juel (1531-1700), lensbaron til Juellinge på Stevns, gift med Vibeke Skeel (1622-85), søster til den Jørgen Skeel (1634-96) til Broholm, hvis søn Anders i år 1700 mageskiftede Vindum Overgård ved Viborg med Mullerup på Fyn. Jens Juel var statsmand. Han kaldes af historikerne C.O. Bøggild-Andersen og J.A. Fridericia for Hannibal Sehesteds arvtager i handelspolitisk henseende henholdsvis for ”griffenfeldtperiodens snildeste og mest omfattende statsmandstalent”.

Det er nærliggende at antage, at Christen Laursen Krarup har vist taalent for at læse, skriv og regne og derfor er kommet til tjeneste en på en af egnens herregårde eller hos en herredsfoged, og derefter – støttet af en af Juel'erne – er blevet sat til at deltage i arbejdet med at inddrive de afgifter, som dengang skulle betales til staten i form af korn.

Desvære er det kun muligt at komme sagen nærmere ad spekulativ vej, men ganske tankevækkende har det været at følge Christen Laursen Krarups engagementer med slægterne Juel, Seheste og Skeel.

Lars i Krarups nærmeste efterkommere

Det antages, at vor Krarup-slægt har sit navn efter en bonde ved navn Lars i landsbyen Krarup nordøst for Varde, beliggende i Tistrup sogn, Øster Horne herred.

Som anført i Note-2 blev Lars' nærmeste efterslægt beskrevet i "Meddelelser om Familien Krarup" i 1933 i en artikel af apoteker i Viborg Jens Lind, der på mødrene side nedstammede fra præsten Janus Balthazar Krarup i Gerlev - Dråby. Jens Linds artikel var primært baseret på undersøgelser foretaget i Landsarkivet i Viborg af en pensioneret skoleleder, magister J.C. Hansen. Desværre er artiklen uden henvisninger.

Jens Lind går ud fra, at vor stamfader, Christian Krarup (1699-1769), Dejbjerglund, var født på Fyn som søn af en sønndatter af Lars i Krarup. Sønndatteren hed Inger Hansdatter og hendes første ægtefælle hed Hans Thomesen.

At Christian Krarup, var søn af Inger fremgik ikke af alene af Jens Linds artikel, men var også blevet antaget som et faktum i nogle undersøgelser af en arkivregistrator ved Landsarkivet for Sjælland, Nanna Lange, nedfældet i "Meddelelser for Fam. Krarup" i 1922 under overskriften: "Oplysninger om Inger Hansdatter Krarup og hendes Børn". Nanna Lange anfører alle børnene med Krarup som efternavn, og slægtens stamfader, Christian Krarup, opføres som Ingers barn nr. 6. Nanna Lange skriver: "Christian Krarup blev student 1717 7/7, 18 år gammel efter at have nydt privat undervisning [henvisning til Universitetsmatriklen 1611 - 1740, s. 408]. Han var født efter faderens død og blev optaget sammen med en broder i sin mors farbrors hjem på Vindumovergård".

Vi vil kaste et nærmere blik på Lars' børn og børnebørn.

1. Jens Lind beskrev, at bonden Lars i Krarup havde tre børn, (fig 1).

Lars i Krarup		
I		
Ukendt Larsdatter	Christen Larsen Krarup	Hans Larsen
Gift med Christen Pedersen i Krarup	f. o. 1628 død 1711	

2. Det blev antaget, at Hans Larsen havde fire døtre, (fig 2).

Hans Larsen			
I			
Inger Hansdatter g.1 Hans Thomesen	Stivard Hansdt g.1 Søren Poulsen	Ellen Hansdt g. Chr. Mortensen	Kristine Hansdt g. Mads Andersen
2 Hans Chr. Anker	2 Niels H. Vendelboe		
NB: Søren Poulsens børn tog navnet Moth - Mads Andersen navnet Listo.			

Inger Hansdatters ældste søn fik navnet Christen Hansen

Stivard Hansdatters ældste søn fik navnet Christen (Christian) Sørensen.

Han antog som nævnt efternavnet Moth. **Ellen Hansdatter** var barnløs.

Kristine Hansdatters ældste søn fik navnet Christen Madsen Listo.

3. Fem sønner efter Mette, en datter af den ukendte Larsdatter og Christen Pedersen i Krarup. Mette var gift med Mads Olesen i Hesselho, (fig 3).

Christen Pedersen i Krarup	
I	
	Mette Christensdatter g. m. Mads Olesen i Hesselho ²¹
I	
Christen Madsen Ole Madsen	Lars Madsen Jens Madsen Christen Madsen

Bemærk: Den ældste søn hedder Christen

²¹ Sønnernes navne er ikke anført hos Jens Lind, men kendes et fra Christens Larsen Krarups testamenter, som først blev kendt efter 2011. Nærmere herom senere.

Om navnet Christian og ”de unge Krarup’er”

Navnene Christen og Christian er to udgaver af samme fornavn, og jeg antager, at når kornhandleren i hovedstaden kaldes Christian, er der blot tale om ændring af hans fornavn til en købstadsudgave, og det er sikkert også dér familienavnet anlægges.

I øvrigt tiltræder Jens Lind den herskende tese, at ”de unge Krarup’er voksede op på Vindum Overgård”. I Vindum kirkebog (fra 1700) kan vi også læse navnene på to faddere, der efter tur var præceptor ”for de unge Krarup’er”.

Til gengæld omtaler Jens Lind ikke tese om, at Christian Krarup blev undervist på Flynderupgård af den tidligere Viborgrektor Jens Reenberg²².

Sammenfattende må jeg konstatere, at det har været umuligt at finde ud, hvilken slægtsforbindelse der har været mellem slægtens stamfader, Christian Krarup, Debjerglund, og den rige kornhandler og testator Christen Laursen Krarup.

Ole Bech Knudsen har antydnet, at Christen Laursen kunne være stamfaderens illegitime far. I givet fald skulle han have været ca. 70 år på avlingstidspunktet. Ikke umuligt, men ikke sandsynligt.

Jeg tror, at den teori, fremsat i 4, at Christian er et forældreløst barn fra Skærbæk Mølle, holder stik, idet ”afgangne” beboer i møllen; Christen Christensen kan i så fald som søn af Lars i Krarups svigersøn Christen Pedersen, være barnebarn efter Lars i Krarup - i lighed med alle de andre børnebørn opkaldt efter den rige arveonkel.

---

²² Tesen er fremsat af sognepræst i Græsted Villads Christensen (1883-1969) i en biografi i ”Med. Om Fam. Krarup”, 1933, om Christian Krarups næstyingstesøn, Jens Henrik, der blev præst i Svendborg.

Krarup'er i Dansk Biografisk Leksikon

Efternavn	Fornavn	Slægtsnr	Brick	Engelstoft/Dahl	Sidste udgave	Tekst 2	AccessTotalsEfternavn
Krarup	Christian Johan Lodberg	131	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Christian Nielsen	132	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Frederik Christian	13721	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Janus Balthazar	1377	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Jens Henrik	16	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Nicolaj Chr. Møhl	13131	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Niels Bygum Christian	1323	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Ove Thomas Nicolaj	1322	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Alfred	1323b1	0	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Carl Emil	131673	0	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Viggo	132341	0	-1	0	Side 1 af 1	18
Lind	Jens	134561	0	-1	0	Side 1 af 1	18

Krarup'er i Dansk Biografisk Leksikon

Efternavn	Fornavn	Slægtsnr	Brick a	Engelstoft/D ahl	Sidste udgave	Tekst 2	AccessTotalsEfternavn
Krarup	Søren	1323b1 12	0	0	-1	Side 1 af 1	18
Krarup	Ole	1323b1 22	0	0	-1	Side 1 af 1	18
Krarup	Per Albert	1323b1 2	0	0	-1	Side 1 af 1	18
Krarup	Janus Frederik	13228	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Niels Bygum	1313	-1	-1	0	Side 1 af 1	18
Krarup	Anna Theodor Aleksandra	16183	0	0	-1	Side 1 af 1	18

Efternavn: Krarup

Fornavn: Ove Christian

Født: 1872, 18 FEB - Død: 1966, 23 DEC - Slægtsnummer 132262

Ove Christian Krarup

Sognepræst, sidst i Butterup-Tuse ved Holbæk, især kendt i sin samtid som en lærd orientalist. Som søn af civilingeniør Peter Christen Evald Krarup og Caroline Amalie Schousboe er han af den ældre Vejrumstammes Flødstrupgren.

Han var født i Odense, men voksede op på gården Hvollig i Borris sogn. Student fra Viborg Katedralskole 1890. Ved siden af de teologiske studier og en virksomhed som manuduktør i teologi studerede han flittigt, specielt de orientalske sprog, og i 1899 og 1900 var han, hvad der i dag kaldes kandidatstipendiat ved universiteterne i hhv. Göttingen hos professor Julius Welhausen og Strassbourg hos professor Theodor Nöldeke, to af datidens mest berømte bibelforskere og orientaler.

Gift 1903 med Dagmar Sønderbye (1868 – 1947). Blev 1902 sognepræst i Hvidbjerg-Ørum-Lodberg i Thy. Udgav i 1910 med støtte fra Calsbergfondet ”Auswahl pseudo-davidschen Psalmen”.

1912 sognepræst i Odden sogn, hvor han – til minde om kampen ved Sjællands Odde i 1808 - medvirkede til ophængning af en model af orlogsskibet ”Prins Christian Fredrik” i Odden Kirke og senere af en mindetavle med navnene på dem, der faldt i kampen.

Fra 1923 til 1938 sognepræst i Butterup-Tuse. Udgav ved Københavns Universitets jubilæum 1929 en videnskabelig fortolkning til ”Klagesangene” i det gamle testamente, tilegnet det teologiske fakultet. Udnævnt til Ridder af Dannebrog i 1933.

Boede efter pensioneringen på Frederiksberg. Her fortsatte han sin forskning og arbejdede på en afhandling om Højsangen. Ved den ulykkelige engelske fejlbombning af den franske skole den 21. marts 1945 blev hans hjem lagt i ruiner og hele hans bibliotek og de videnskabelige arbejder gik op i luer.

Selv sad han på Det Kgl. Bibliotek, da bomberne faldt og hans hustru var lykkeligvis gået i byen, så begge overlevede, men havde kun tilbage det tøj, de var iført. Ved familiens hjælp fik de tag overhovedet og skaffede sig en lille lejlighed. Efter hustruens død flyttede Krarup samen med deres datters familie og boede dér til sin død.

Da han i 1945 var fyldt 73 år vovede han ikke at gå i gang med det langvarige arbejde, det ville være at genskabe afhandlingen om højsangen, men udgav i 1956 en sproglig kommentar til den, tilegnet sin gamle professor A.M.F. van Mehren.

I 1951 deltog han i en stor international orientalistkongres i Istanbul.

I løbet af sit lange otium udarbejdede han en lang række vejledninger til studier af Bibelens forskellige gammeltestamentelige skrifter, lige som han oversatte og udgav klassiske arabiske og persiske digte og fortællinger. En nøje indholdsfortegnelse til koranen blev det også til. Han var æresmedlem af Theologisk Forening.

Udarbejdet af Sten Krarup på basis af levnedbeskrivelse til ordenskapitlet af 29. NOV 1933 og bidrag 17. marts 2021 af dattersønnen, pastor emeritus Jens Bøggild.

Sten Krarup, født i Randers 21. okt. 1933, søn af sognepræst Vilhelm Krarup (1904 – 99) og hustru Bodil Marie, f. Langballe (1906 – 97). Officer i Flyvevåbnet og Hæren 1957 – 85, heraf 10 års tjeneste ved Forsvarets Læge-korps; afskediget som major. Konsulent i sundheds- og katastrofeberedskab 1985 – 2003. Lærer i slægtsforskning og slægtshistorie 1992 – 2003.

En publikation om Krarup i Danmark, især om slægten fra gården Dejbjerglund i Vestjylland, med henvisning ”Slægten Krarup”, 7. udgave af Dejbjerglundslægtens stamtavle (1995), digitaliseret som ”www.krarup-family.dk”.

Publikationens indhold:

- En introduktion til stamtavlen, mærket ”intro” plus et løbenummer
- Noter om den seneste forskning, mærket ”note 1-6”.
- Biografier af nogle medlemmer af Dejbjergslægten, der ikke er medtaget i Dansk Biografisk Leksikon. Biografierne er mærket ”bio” plus et løbenummer. Biografierne agtes suppleret.

Ekspedition: Slægtshistorisk Forlag, Slotsgyden 14, 3670 Veksø

E-post: skrarup@post10.tele.dk

ISBN: 798-87-997820-5-5